

SLOVENE C

Štev. 13.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD.

Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.

(vhod čez dvorišče nad tiskarno).

Z urednikom je mogoče govoriti le od 10.—12. ure dopoldne.

Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek, 18. januarja 1904.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.

Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.

Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna petstvar (dolžina 72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrtina 1 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Upraviškega telefona štev. 188.

Na meje!

Zadnji dogodki na Koroškem so vzbudili opravičeno ogorčenje po vsem Slovenskem; zakaj narod, ki pri vsaki priliki povzdiguje svojo nemško kulturo v deveta nebesa, odreja nam Slovincem one primitivne pravice, katerih se poslužuje končno vsak nemško-koroški eigan, ako se mora zagovarjati pred slovenskim sodnikom.

Po teh dogodkih se je moralo sleherno slovensko srce napolniti z gnevom in zaničevanjem. Cesar nam je bilo polno srce, to so povedali javno in odločno na protestnem shodu slovenski pravniki.

In kakšna je morala teh koroških dogodkov? Zdi se mi, da so za nas Slovence v marsikakem oziru zelo poučljivi. Pokazalo se je, da sta nemštvo in vlada edno in isto. Lahko smo se pa tudi uverili, da bode Slovenec šele takrat enakopraven avstrijski državljani, kadar bode imel moč braniti svojo »staro pravdo«.

Zadnja leta slovenskega političnega življenja na Koroškem so bila doba narodnih porazov in neuspehov. Skoro vsako poročilo iz »tužnega Korotana« se je končalo z besedami: »Morituri vos salutanti!« Kdor je čital ta žalostna poročila, moral je skoraj obupati nad koroškimi Slovenci!

In kar čez noč so se naše prednje straže osokolile — čez noč je vsklilo novo narodno življenje! Odkod ta nepričakovana pomlad? Tako je začuden vprašal marsikdo na Slovenskem. Ni nam treba dolgo ugibati, ako pomislimo, da je bilo na Koroškem še mnogo mnogo rodoljubja, morda celo več, kakor pri nas na Kranjskem; toda manjkalo je narodnih, inteligentnih mož, ki bi umeli s spretno roko voditi in združevati narodno čuvstveno množico. Samo nekaj narodno odločnih in razumnih mož je poseglo v narodno življenje — in vse se je predručilo. Skratka: Koroškim Slovincem je primanjkovalo posvetne inteligence in te jim še

danes primanjkuje. Natanko se še spominjam, kako je pred leti zaslužen voditelj koroških Slovencev tožil, da se vse premalo stori za narodni naraščaj na Koroškem. Povdarjal je, da utegne imeti ta nedostatek že v dgladni dobi resne nasledke. Toda glas njegov je bil glas vpijočega v puščavi, in tista doba je prišla z vsemi svojimi nasledki.

Kakšen je danes položaj na Koroškem, to vemo vsi in protestirali smo tudi že... Toda, ali naj pri tem ostane?

Rojaki! Ako nam je težki položaj koroških Slovencev jasen in ako vemo, da pred vsem potrebujejo narodne inteligence, storimo neodpušljiv narodni greh, če jim ne pomoremo vzgojiti narodnega razumnštva. To je ena najnujnejših in najvažnejših nalog, katere nam narekuje narodno čuvstvo.

Vse naše interpelacije vrže vlada v koš in naše proteste hitro pozabi; narodni naraščaj pa, katerega lahko v kratki dobi vzgojimo koroškim Slovincem, bi bil živ, realen protest, s katerim bi morala vsaka vlada računati.

V tem prepričanju mora vsak Slovenec z veseljem pozdraviti v Gradcu zasnovani stalni odbor, kateri si je postavil nalogo, da obrača pozornost v prid koroškim Slovincem in trkajoč na slovenska, slovanska srca pomaga zbirati »narodni sklad za koroške visokošolce«. Iz tega sklada naj bi se podpirali koroški pravniki, tehniki, agronomi in drugi nadarjeni dijaki, ki se zavežejo, da se bodo nastanili med koroškimi Slovenci in tam delovali za narodno stvar.

Čuje se, da je započeta akcija našla odmeva tudi na Dunaju, kjer se snuje enak odbor. Želeli bi bilo, da tudi drugi Slovenci posnemajo graške rodoljube. Ako stori vsak svojo narodno dolžnost v tem oziru, tedaj bomo že v petih letih lahko videli lepe uspehe svojega delovanja. A zdaj vsi na krov, vsi na delo! Geslo vsakega Slovenca bodi: »Na meje!«

Iz hrvatskega sabora.

Zagreb, 16. jan.: V seji dne 13. t. m. je dr. Pliverić branil svoj nujni predlog, ugovarjal je Frank. V petek je večina sprejela Pliverićev predlog, zanj je glasoval tudi dr. Vrbanić ostala opozicija je glasovala proti. Opozicija je sploh jako matomarna, čkar je dr. Brezstijenski odložil predsedstvo. Sicer pa je prazno upanje, da bode mažaronska večina čez pol leta sklenila ugodnejšo finančno nagodbo z Ogrsko. — Na interpelacijo posl. Rubetića, zakaj vlada ne dovoljuje narodnih shodov v Zagorju in Sremu, je odgovoril podban, da se je bati nemirov, kakor so bili v Ivankovem. Istina pa je, da je vse pretirano, ker v Ivankovem so ljudje razbili nekaj šip židovskemu oderuhu. Ko bi se to bilo zgodilo opoz. duhovniku, bi nemški listi proslavljali naprednost naroda. V petek je bilo tudi glasovanje za častno sodišče, katero je zahteval dr. Frank vled očitanja, da je baje na priporočilo bivšega bana grofa Khuena zaslužil 40.000 kron v pravdi zagrebske plinarne proti mestu. To je baje pravil prof. Kršnjavi dr. Gaju. Kršnjavi pa to taji. Sedaj se bode poseben odbor bavil s to stvarjo, čudno pa je, da se stranka prava ni udeležila te volitve. — V današnjo sejo so prišli tudi opozicijski poslanci dr. Harambašić, dr. Vinković in Tuškan, ki so bili izključeni za 15 sej. Sprejet je bil zakon, da se nagodba podaljša za eno leto; mesto sedanjega bana je bil v ogrski sabor izvoljen podban Krajčević; opozicija ni glasovala. Nato vpraša dr. Starčević vlado, zakaj v Gospiću vodi občino že pol leta vladni komisar in zakaj niso nove volitve. Veliki župan ni storil prav, ko je razpuštil mestni zastop, ker se je zahvalil dalmatinskim Hrvatim in drugim Slovanom za izražene simpatije ob lanskim nemirih. Dr. Harambašić je vprašal, zakaj je v čozmanskem okraju odpuščenih pet občinskih uradnikov. Govoril je jako ostro, da ga je predsednik opominjal. Dr. Vinković je vprašal vlado, kaj misli stori, ker ogrska vlada že več let pri drž. gospodarskih uradih na Hrvatskem nastavlja same Mažare, dasi imajo Hrvatje dovolj sposobnih oseb. Na Hrvatskem je 36 takih uradov, a uradniki so sami Mažari. To je velika krivica, ki se mora odpraviti. Prihodnja seja je v četrtek, ker ni pripravljene

nega gradiva. Sredni Hrvatje! Tudi to je znak neznosnih razmer na Hrvatskem.

Avstrijska delegacija.

Proračunski odsek je vsprejel poročilo poročevalca mark. Bacquehema o proračunu zunanjega ministrstva. Poročilo se spominja zadnjih vladarskih obiskov, ki so v sedanjem viharjem času kot dokaz prijateljskih zvez velike važnosti; v trzvezi vidi se bistven temelj naše vnane politike, merodajni faktor evropske politike, torej dobro poročstvo za ohranitev miru. Poročilo preide potem na orientalske dogodke, razloži ves razvoj mirovnega dela Avstrije in Rusije, omenja reforme, sklenjene v Münstegu, ter izjavlja, da spremlja odsek to delo z zaupanjem in željo, da bi uspelo. — Poročilo odobrava postopanje zunanjega ministrstva nasproti Srbiji in o volitvi novega papeža. Glede mnogostranskih pomislekov radi podpisa bruselske sladkorne konvencije meni odsek, da iz tega ne izvirajo nikake prejudice za prihodnost; vpočstvala se bodo vedno jasna določila nagodbenega zakona. Poročilo sklepa z izražanjem popolnega zaupanja in hvale napram ministru.

Nato je sledila razprava o izrednih vojaških stroških. Del. dr. Sylvester izjavi, da bo glasoval zoper stroške za nove topove. Govori zoper pospeševanje polkovnega jezika. Dr. Šusteršič: Kakor odklanjam iz znanih vzrokov ves vojni proračun, tako bom glasoval tudi zoper to postavko. Glede kovine, iz katere naj bodo vlti topovi, popolnoma zaupa vojaškim izvedencem. Vrišč, ki so ga zagnali lastniki industrij z jektom, naj ministrar ne zmotijo, gospodje industrijci bi pač radi zaslužili. Dub, ki veje iz razglasa vojnega ministra o polkovnem jeziku kaže, da je vojnemu ministru resno ležeče na tem, da se razglas izpelje. Tezišče leži v komisijah, ki bodo imele preskusiti jezikovno znanje častnikov. Doslej je bil od komisije mnogokrat častnik proglašen zmognim učnega jezika, ako je znal je par besed lomiti v tem jeziku. — Del. dr. Stransky je želel, naj bi se odločitev v izboru tvarine za nove topove odložila na 14 dni in je predlagal, naj se v ta namen izvoli poseben odsek. General. major Krobotin je podal nekatera pojasnila, ki so se proglasila zaupnimi. — Danes je zopet seja.

LISTEK.

Silvin Sardenko. — V mladem jutru.

(Fr. Sal. Finžgar.)

Nova doba — nova lirika!

Razne poetike in estetike se pečajo na dolgo in široko, da bi opredelile pojem: lirčna pesem, lirika. Mnogo sem jih čital, pa sem vselej prišel do spoznanja, da je prava definicija resnične pesmi edinole v človeškem srcu, v čustvu človeka, ki je dovzeten za poezijo. Če prebereš pravi umotvor, tedaj te nekaj milega in veselega prime za srce, nekaj te objame in mehko poboža, v glavi ti zažari vesela iskra in Ti vsklikneš radosten: to je pesem! melos čustvi!

Liričnih pesnikov je v vsaki generaciji dovolj. Lirika je priljubljeno torišče petošolskih diletantov in naivnih starcev. In če tak verzifeks zbere svoje otročiče ter k sreči dobi založnika in še k večji sreči kritika z vonjivo kadilnico, tedaj je mož srečen, sanja o slavi, spi na lavorikah in je prepričan, da je njegova slava nesmrtna.

Tako knjižico človek prebere, kakor bere navadni časnik po kosilu ob črni kavi, potem dene knjižico v omaro in za 14 dni sploh pozabi, da je njegova zbirka bogatejša za eno knjigo.

In tako je tudi v nas moderna rodila in vzbudila novih pesnikov in z njimi novih pesmic. Mnogo nadebudnih je prisluslalo misterioznemu zvonjenju francoskih in nemških dekadentov, vlovili so njih mistične božice ljubezni in ospajoče se cvetje bogatega jezika ter so začeli z njimi igrati — žogo.

A žal, da je bila roka neukretna in z visokega priletela žoga je padla votlo doneč — na cesto vsakdanjosti in narod je šel preko njih, in le ta in oni se je mimogrede ozrl nanje.

A hvala Bogu, tudi Slovenci nismo ostali na cesti praznih in nerazumljivih fraz. Imed množice sta se dvignila dva velika talenta na strogo lirični livadi. Njuna harfa je zadonela, narod je obstal na poti in pogledal kvišku.

Bili so novi — pa lepi glasovi, bili so božajoči in duhteči kakor laski vile pogorkinje. In visoko gori smo zazrli in začuli dva

eminentna harfinista: Otona Zupančiča in Silvina Sardenka.

Nikakor ne mislim, da bi tu zabavljal drugim lirikom. A moje prepričanje nasprotuje v tem oziru mnenju dr. Kreka, ki prišteva tema dvema tudi Cankarja in Meškota. Da, tudi ta dva sta mojstra — recimo lirika — v svojem žanru. Toda prepričan sem, da z daleka ne misli ne Cankar ne Meško, čeprav sta pesnikovala in tuintam še, da bi se ponašala s pesmimi. Oba sta z večine lirika, pa velika samo v prozi. Kateksohen prava slavčka sta pa le Zupančič in Sardenko.

Obeh proizvodi ležijo pred menoj na mizi, oba sem čital večkrat in primerjal. Oba sta izvirna, oba velika, oba prava pesnika — brata sta, mora reči nepristranski sodnik. In vendar različna — tako silno različna. Zupančič z moderno kravato — Sardenko s konservativnim kolarjem.

Prav to pa mora vplivati na pesmi, da so vsakega avtorja popolnoma samostojno ločene, recimo — individualizirane.

Zupančič je kot pesnik nekoliko starejši in morda je Sardenko kaj malega hodil tudi k njemu v šolo. In če je bil kdaj

učenec, je sedaj popolnoma samostojen mojster.

To je pač vzrok, da je Zupančič vzbudil sicer veseskozi zaslužno pozornost občinstva v večji meri nego Sardenko. Vendar pa lahko rečemo, da tiči nekaj vzroka tudi v burnem zraku, ki nam plove nad glavami. Je žal tako pri nas, da politični valovi ploskajo tudi v hram modric. Toda mislim pa, da mora vsak pravi Slovenec biti radosten v duši, če zagleda jasno luč na polju prosvete in lepe umetnosti, naj bo nosilec te prosvetne bakle tega ali onega kraja. Če si pravičen lepi umetnosti, pozdraviš boš z radostjo molitev Apolonovega žreca v Homeru, in takisto priznal mogočnost Sardenkove himne, ko se veher klanja stvarniku.

Če bi mi kdo rekel, naj začrtam individualnost, značaj Zupančičev, citiral bi te-le verze:

Vi drugi imate ljubice,
vi drugi imate denar,
a jaz — jaz imam po strani klobuk,
pa kaj mi vse drugo mar.

To je Zupančič — lirik. Fant korajžen in krepak, zdrav in močan, ki je baš valed

Češko-nemška sprava.

Že v četrti so pod Kärberjevo vlado sklicani Čhi in Nemci k pravnim pogajanjem. Da od tega ne bo prav nikake koristi, leži na dlani. Čehi zahtevajo kot predpogoji miru, da Nemci ostavijo obstrukcijo v češkem dež. zboru. Nemci izjavljajo zopet, da to store le tedaj, ako Čhi za vselej opuste obstrukcijo v drž. zboru. Ker pa Mladočehi zahtevajo za to kot plačilo češko univerzo na Moravskem in notranji uradni jezik, ni mogoče videti vnaprej, kje se bodo začele in kje nehale mirovne žrtve. Dr. Kramář je povedal cesarju v obraz, da Čehi ne odnehajo prej od obstrukcije, dokler niso izpolnjene njihove zahteve, a taisti vzroki, ki so onemogočili tretjo pravno akcijo, obstoje še danes. — Glasilo čeških agrarcev je že izjavilo, da se češki agrarci ne bodo udeležili pravnih pogajanj.

Češke šole na Dunaju.

Državno sodišče bo v prihodnjem četrtletju sodilo o češki zahtevi, da se deset šol ustanovi na Dunaju. Pritožnica, katero so Čehi odposlali na državno sodišče, tehta 20 kg. V njej se dokazuje, da je češki jezik že 30 let zelo razširjen po Dunaju in Nižje Avstrijskem. Pri zadnjem ljudskem štetju je priznalo 93 481 oseb češčino za svoj običajni jezik. Tudi je na Nižje Avstrijskem več občin, v katerih so Čhi v večini. Tudi se dokazuje, da je število Čehov v resnici petkrat večje, kakor kaže zadnje ljudsko štetje. Razven tega je odposlal poslanec dr. Herold pritožbo na upravni sodni dvor.

Avstrijska vinoreja.

Avstrijsko-ogrski odposlanci so glede trgovske pogodbe v Rimu začasno dovršili delo. Obstojeca trgovinska zveza je za devet mesecev podaljšana, in s tem je preprečena carinska vojna med Avstro-Ogrsko in Italijo, zajedno pa je popolnoma odstranjena vinska klavzula. Za uvoz svojega vina bodo morali Italijani plačevati zvišano carino. Dokler je veljala vinska klavzula, je bilo iz Italije k nam vsako leto vpeljanega vina povprečno okrog 500.000 meterskih stotov, ter so znatno padle cene domačega vina. Tekom meseca decembra l. l. pa je vpeljala Italija 1.300.000 meterskih stotov v Trst in na Reko, in v kratkem bo vpeljala še 200 tisoč meterskih stotov, za katere bo veljala še znižana carina. Tako bo vpeljan poldrugi milijon meterskih stotov, to je toliko, kolikor je znašal doslej uvoz v treh letih. Torej se naši vinorejci ne morejo nadejati, da bi se njihove razmere kmalu obrnile na boljše. K temu pa še pride, da so zdaj ogrski vinogradi popolnoma prenovljeni, in da se bodo čez nekaj časa pridelalo na Ogrskem vsako leto do 4 milijone met. stotov vina. Doma ga porabijo le dva milijona, in drugega morajo prodati drugam; za avstrijsko vinorejo bodo ogrska vina v veliko škodo.

Ogrsko.

V soboto se je nadaljevala generalna razprava o predlogi novincev. Pristaš Ugrovnov, poslanec Hellebront je imel dolg obstrukcijski govor. Poslanec Olicsany je vložil predlog, da izreče zbornica vladni nezaučnic. Seja je bila zaključena. — V soboto se je vršil daljši ministrski svet, ki se je bavil s tem, kako je pobijati obstrukcijo, ki je zopet narasla in se okrepila. — Poslanec Lenghyel je v svojem listu ostro napadel neodvisno stranko, kateri tudi sam pripada. Čani so ga poklicali zato na odgovor, a Lenghyel je napisal članek, v katerem je izjavil, da svojega stališča ne spremeni in ne izstopi iz stranke.

L'udeka, t. j. obstrukcijska stranka je poskusila en del Košutove stranke pridobiti za obstrukcijo, kar pa se ji ni posrežilo. — Pred nekaj dnevi je bil grof Karolyi izvoljen državnim poslancem. Pred kratkim se je dal od svoje žene ločiti. in sodišče je razsodilo, da ji mora plačati 20.000 kron podpore. A grof se je branil, češ, da nič ne zasluži, da ima le to, kar mu dajo starši. Vred njegove izvolitve poslancem ima svoje dohodka in sodnja je takoj zarubila novemu poslancu dijete.

Nemški prestolni govor.

Deželni zbor pruski je bil odprt 16. t. m. s prestolnim govorom, v katerem se izreka cesarjeva hvaležnost za sočutje naroda tekom njegove (cesarjeve) bolezni. Prestolni govor konstantira predvsem ugodni finančni položaj države ter novo gospodarsko povzdigo, ki se pojavlja v zopetnem oživitvenju prometa državnih železnic ter v naraščanju državnih dohodkov. Računsko leto 1902 za ključilo se je še precej ugodno. Računsko leto 1903 pa gotovo izkaže prebitok, istotako izkazuje ravnotežje proračun za l. 1904. Prestolni govor naznanja vrsto gospodarskih predlogov, med temi osobito predloga glede plovnih kanalov, kakor tudi odredbe v preprečenju povodnji in zaključuje: Dvoje velikih državnih interesov je treba jednako pospeševati: varstvo in prospeh kmetijstva ter zagotovljenje in utrjenje trgovine in industrije.

Sloboda v Nemčiji.

Eden najlepših cvetov na drevesu zakonodajstva v državi »božjega strahu in pobožnosti« je ta, da so uradniki prisiljeni pri četi zoprt svoje sotrduke in izdati njihova imena. Urednik katkega nemškega lista more biti s pomočjo prave natezalnice prisiljen, povedati ime svojega sodelavca. V državnem zboru je bila podana interpelacija, da se to nasilstvo prekliče, a vlada se je izjavila zoper to. Postava in sodna praksa zapovedujeta uradniku, da se da ali mučiti na natezalnici ali pa ravnati nepošteno.

Iz brzobjav.

Dunaj. Listi dementirajo vesti, da bo cesar Franc Jožef obiskal spomladi draž danski dvor.

Dunaj. Rektor tukajšnje tehnične visoke šole, Tula, je odstopil, ker ni mogel tehniki dobiti večjih prostorov.

Praga. Občinski zastop na Kraljevih Vinohradih je nadel neki cesti ime »Ruska cesta«.

Zagreb. Dr. Franka je dr. Gaj pozval na dvoboj. (Glej poročilo iz hrvatskega sabora. Ured.)

Solun. Mnogo turških čet je dobilo povelje, naj gredo proti jugozahodnjemu delu okraja Kosovo, kjer se razmere vedno bolj postružejo. Stevilo ondušnih vatašev znaša že okoli 4000. Večina vatašev je iz Bolgarije. Tudi v okolici Kilika vataško gibanje silno narašča.

Belgrad. Tu se govori, da namera vajo zarotniki dne 11. junija uprizoriti spomlad aktivno srbsko balkansko politiko, da tako preprečijo notranje zmede v državi. Na srbskem se delajo priprave za organizacijo prostovoljnih čet, ki bi spomladi šle nad Turka v Staro Srbijo.

Rim. Boris Sarafov je odpotoval v Florenco.

Berolin. Cesar Viljem je zapovedal, naj se za južno zahodno Afriko mobilizira 500 vojakov. Vojaki odpotujejo v Afriko 21. t. m.

Berolin. V nemški zahodni Afriki je vstal proti Nemoem rod Hereros. Vataši so uplenili mnogo konj in orožja. Nemci imajo mnoge izgube.

Pariz. Zbornica je odobrila Combesovo izjavo o nemirih na delavski borzi z 295 proti 234 glasovom. Combes je od zbornice naravnost zahteval zaupnico in izjavil, da sicer odstopi.

Valencija. Dne 15. t. mes. je demonstrirala velika množica proti užitninskim davkom ter končno napadla finančni urad ter ga zažgala. Med razgrajanjem so se čuli tudi strelci.

Olmuc. Kakor poroča »Pozor«, je imenovan za administratorja škofije za časa odsotnosti nadškofa Kohna kanonik Blažek.

Koroške novice.

k Razne slovenske občine, katere zastopata Kiršner in Wieser, se čudijo ob novem letu plodnosnemu delovanju teh dveh poslancev. S daj se pa tudi že Nemci povprašujejo: Čemu pa sta nam oba? Morda ju bode srečala pamet, da storita, kar je edino pravo, in odložita mandate v roke volivcev.

k Podružnica nemškega šulferajna za Gospo Svetu in okolico napravila je plesni vendek v narodnih (?) nošah dne 10. jan. Videli smo Ziljanke, Rožanke, a nemške narodne noše razun lavantinske kmetice nismo opazili. Plesat so prišli tudi nekateri podčastniki c. kr. domobranskega polka št. 4. Neumljivo pa nam je, s kako pravico so si pripeli na svojo vojno sranjo črno-oruđe črno-rumenen trakove! Slovenec naj bi žup takega naredil!

k Župana še vedno nimamo, dasi je bila vovtev odobrnikov že pred 3 tedni. Ali res dosejani župan ne mara zapustiti županskega stolca ali se je prismoil na njega?

k Šolo so zaprli radi bolezni v nemških Porečah. Stoda, da to ni šlo prej, bi bil vsaj imel učitelj več časa za agitacijo.

k Poslanec Wieser se vedno bolj giblje (!) Okar je pokazal, da zna ob asistenci učitelja in občinskega sluga pokopavati, začeli so mu rasti rogovji. Mislimo sicer, da so njegove besede le predpustna šala; za slušni menda, da sedaj župnik zapusti Timenico, je zvečim svojim nemškimi ovčicam obljubil sam skrbeti za »pastirotanje«. Radovedni smo!

k »Freie Stimmen« bi šele javkale, ko bi vedele, da je njihov Wieser, kateremu se za prihodnje volitve za sedaj tresejo hlače, pri nekeje občinski volitvi volil dva duhovnika. Je že vedel, zakaj!

k Uradni list je razpisal službo učitelja na utrakvistični šoli pri Fari, a znanja slovenščine — kakor smo že navajeni — ne zahteva.

k V Smihelu na Gosposvetskem polju že davno zahtevajo, da bi se jim dala samostojna šola in se odločili od Gospe Svete, imajo že precej denarja — krog 8000 kron — nabranega; a merodajni faktori — deželni šolski svet posebno — nočejo nič slišati, ker menda učitelji hočejo tako. »Wochenblatt« je zadnjič pretakal krokolilove solze, češ, volitve so izpadle »lehrer- und schulfreundliche«, kmetje pa so radovedni, kdo je sedaj gleda nove šole »schulfreundlich«. Pač celovška gospoda plaš po vetru obrača!

k Iz Celovca v St. Vid je prestavljen konceptni praktikant pri deželni vladi, g. dr. Josip Ferjandič. Tudi pri šentviškem okr. sodišču potrebujejo Slovence; kajti slovenski živeli stanuje tam v celi župniji St. Lipš

pri Rajneku in v treh vaseh južnega dela mostiške župnije.

k G. dr. Alejsij Ehrlich je vstopil kot praktikant k celovškemu okr. sodišču. V isti lastnosti znani g. Ožbej Slavnik k tukajšnjemu dež. sodišču. Oba sta Slovenci. Sodnja jih baje dobro porabi. Se pač kaže vedno večja potreba po slovenskih uradnikih.

k Na Koroškem je sedaj 31 odvetnikov, in sicer: v Celovcu 15, v Trgu (Feldkirchen) 2, v Brezjah 1, v Greifenburgu 1, v Smohoru 1, v Spitalu 2, v St. Vidu ob Glini 1, v Beljaku 5, v Velikovecu 1 in v Volšpergu 2. Zaveden Slovenec je le eden

Štajerske novice.

š Slov. pevsko društvo v Ptuj naznanja: Kakor se je že objavilo, priredi društvo letos zopet veliki pevski koncert in sicer v Mariboru. Dosedaj je odbor odločil že dva moška zbora in sicer: »Lahko noč«, ugl. H. O. Vogrič (nagrajena od našega društva), potem »Povejte ve planine« ugl. Foerster. Za sekirice teh pesmij naj se društva kakor tudi posamezni marljivo oglašajo pri odboru »Slov. pevskega društva v Ptuj«. Objednem se prosi, da se oglašajo le tisti gg. pevci za sekirice, ki se v resnici mislijo udeležiti koncerta, da nima društvo nepotrebnih stroškov. Nadejamo se, da kmalu dobimo oceno mešanih zborov, katere potem takoj razmnožimo in objavimo. Po društvenih pravilih izposojujejo se sekirice le udom »Slov. pevskega društva«; neudom se torej ne izposojujejo sekirice in tudi ne odgovarja.

š K obsodbi dr. Brumna. Ptujski pek Orng ima sedaj najlepše dni svojega življenja. Odvetnika dr. Brumna je obsodil sodnik dr. H. Watzulik na 14 dni zapore, češ, da je v nekem rekurzu mestni urad dolžil zlorabe uradne oblasti in izsiljevanja. Dr. Brumen je, kakor poročajo nemški listi, dokazoval, da o tem glede mestnega urada v rekurzu ni besedice. Sodnik je odklonil predlagano zaslišanje ces. namestnika Claryja in dr. Brumnovega pisarja. Brumen je takoj priglasil pritožbo ničusti, priglasil jo je pa tudi zastopnik drž. pravdnštva.

š Na nadzornika lova streljal. V ptujski zapor so pripeljali viničarja Jurija Arnuša iz Ivancev, ki je streljal na nadzornika lova Petra Bračeka, ki ga je zasledil pri tatvini divjačine. Braček bi bil ustreljen, da ne bi bil padel v trenutku, ko je lovec ustrelil.

š Iz Ptuja. Pri občinskih volitvah izvoljeni sodni adjunkt dr. Matz se je odpovedal odborništvu.

š Grozno hudodelstvo. Brzobjavnega nadzornika I. Walzerja v Celju, kakor tudi njegovo gospodinjjo po imenu Gellenc, je dalo c. kr. državno pravdnštvo dne 15. t. m. v preiskovalni zapor, ker sta na sumu, da sta istega dne umorila soprogo prvega ter jo vrgla v visoko naraslo vodo Voglajno, katere teče mimo njih stanovanja. O stvari zvemo natančneje sledeče: Walzerjeva umorjena soproga je bila zadnjih trinajst let popolnoma slepa; zaradi tega je Walzer najel za gospodinjstvo v hiši neko Gellenc, s katero je pa kmalu začel pregrešno znanje. Oslepela in nad 60 let stara njegova soproga je začela postajati Walzerju in njegovi znanki nadležna, zato sta začela z njo grdo ravnati in postalo je splošno znano, da živi ta trojica v skrajnem nesporazumljenju. — Dne 15. t. m. zjutraj je pa žena Walzerjeva nenekrat brez sledu izginila. Ta govorica se je razširila ob času, ko Walzerja ni bilo doma, nego je bil izven Celja v službi. —

tega drzen, frivolon, žal, celo blasfemičen... Ali ne bo on, »ko srce se navriška in izjoče«, »ko bo najvišji dan — izmeril daljo in nebeško stran? ...«

Sardenko je pesnik-svečenik. On se je oklenil svetega zvanja z vso dušo, z vsem mehkim in čutečim srcem, on se je vdal poklicu ne zato, da bi živel od njega — ampak, da bi živel njemu.

In radi tega je in ostane motto njegovim pesnim napis, ki ga je sam vklesal na svoj epitaf:

Ko bom prah med prahom zemlje, iz ostankov ovenelih naj mi zraste na gomili rožni kelih.

In »Marijine solzice«, te cvetice milodrobne, naj srce požene moje iz temine grobne.

In moj angel naj bi v kelih zliel »Marijine solzice« in kjerkoli bi zagledal tožno lice —:

Naj bi eno solzno kapljo kanil na srce skelede

in napolnil bi ga z upom lepše sreče!

Ali ni to svečeniško srce, ki pase čredo ne pa sebe, ki išče, da poveže, kar je zlomljenega, da zravna, kar je strtega, da podpre kar je slabotnega, da utolaži, kar je žalostnega? To je prevesni ton pesnika-svečenika Sardenka.

Po tej splošni karakterizaciji pridemo na vsebino. Zbirka je razdeljena na osem delov s temi zaglavji: 1. solncu mojega dneva, 2. svetonočnice, 3. z Bogom, zadnji mladi časi, 4. nove stopinje, 5. gorski viri in verzi, 6. z deklitkih gredic, 7. molitve, 8. samostanska lilija.

Solncu mojega dneva.

Prva skupina ima naslove vzete iz lepe molitve k Materi Božji: Češčena bodi kraljica.

Po tem bi se morda sodilo, da so to verske, religiozne pesmi. Ne, ne. Sploh se ta izraz — religiozna poezija — nikakor ne sklada s pesnitvami Sardenkovimi. Prebral sem dolgo razpravo o religioznem pesništvu vseh narodov — paganskih in krščanskih, a ne morejo se uvrstiti pričujoče poezije v nobeno vrsto. Jaz bi si usojal, da se jim dá znak: pesmi svečeniškega srca.

Ves zgoraj naveden cikelus je sicer neka celota — pa je vendar vsaka pesem čisto samostojna in bi se lahko objavila ločena od vseh, pa bi ji nič ne manjkalo, nič ne preostajalo. Najrahljejša je uvodna katica:

»Le v solncu kapljico more
roditi vinska gorica;
da tihe sanje zasniiva,
na list se nagne cvetica.
A jaz se k tebi zatekam:
češčena bodi Kraljica,
Ti Solncu mojega dneva,
Ti Pokoj mojih noči!«

Pa vstani kdo in reci, da ni to krasno! Ta dikcija, primere, simbol in prelepa misel tako markantno izražena! — Vse morje žalosti, hrepenenja, bojazni in čakanja slovenskih dobrih mater je izlilo v drugo pesem: »Življenje«.

Na glavi skrbni mamic
že beli vatajajo lase,
a črni grbi padajo,
v tujini sinu na srce!

Ta strašni kontrast, kot bi zajokal celi orkester v skledih disakordih. — In če bremo naslednjo, prašamo se, ali je kaj lepša Goethejeva: »Halb zog sie ihn, hñib sank er hin —«.

»Kaj, ženka, postajaš vrh bréga?
Ni treba, ni treba ti tega...«

Utrujene noge so tvoje, izmučeno tvoje oko; glej, kakor na pernicah mehkih pri nas bi počila mirno...

Ali ni ta ritem pluskanje savskih valov ki vabijo obupano vdovo v svoje naročje? In sedaj stopi prednjo pesnik-svečenik in z rahlim glasom zvona jo nežno opozarja:

Ko včasih smo bili potrti
lekali smo leka drugje:
pri Materi božji na Gori,
in zdravo je bilo srce — — —.

Med ostalimi iz tega ciklusa naj navedemo samo pesem o balkanski tragediji, ko »golobček je s krvavimi priplaval perutnicami in prinesel novice je strašne, kjer verna srca krvave. Kako označi mehko in iskreno srce slovansko:

»da so slovanska srca ta,
po tesnih se utripajih,
po gorki krvi se pozna.«

Zadošča naj toliko o prvem nizu te rahle poezije, ki pa kljub svoji nežnosti ni kar nič omladna, ni dolgočasna, ampak balzam ubogemu srcu.

(Konec prih.)

Ljudje so začeli precej sumiti na kako hudo delstvo in so to tudi Walzerjevi gospodinj Gellenz neprikrito povedali. — Ta se je pa delala nevedno in je trdila, da je slepa Walzerka najbrž prišla nevedoma preblizu vode, padla v deročo Voglajno in utonila. — Čez nekaj časa pa so ljudje videli domačega psa se igrati z neko krvavo cunjjo, vsled česar so stvar ovadili oblasti, katera je z ozirom na ravno navedene okoliščine odredila, da se imata Walzer in njegova znanka odvesti takoj v preiskovalni zapor, kar se je tudi zgodilo. — Precej nato so se začele tudi preiskave po Walzerjevi hiši v Zavodni, dalje po vodi Voglajni in po reki Savinji, če bi se kje našlo truplo. To se je tudi posrečilo v soboto popoldne, ko je Savinja priprilavila pri Tremarjih (med Celjem in Laškim trgom) truplo na površje. — Ljudje so takoj spoznali, da je utopljenka soproga Walzerjeva in so naznanili stvar žandarmeriji. Na lice došla sodna komisija je dala truplo v svrhu preiskave prepeljati v Celje. — Utopljenka ima na glavi dve rani in je tudi na vratu vsa odrgnjena in otekla, iz česar se sklepa, da je bila najprej zadavljena in potem v vodo vržena. — Stvar vzbuja v Celju občno zanimanje in ogorčenje. Koliko sta na umoru kriva Walzer in njegova znanka, bode dognala sodna preiskava. Govori se, da je Gellenz slaboumna in da je bila že dvakrat v norišnici.

Š Dobrna pri Celju: Bralno društvo na Dobrni je na obćnem zboru dne 10. jan. enoglasno izvolila kot svoja častna člana vlč. gg. profesorja Jož. Kardinar v Celju in duh. svet. in župnika Mat. Karba v Zrečah pri Konjicah.

Š Podobarjem v opozorjenje. V Celju je takoj oddati podobarsko obrt, obstoječo že nad 30 let. Oddaja se radi starosti lastnika. Slovenski podobarji, ki bi hoteli prevzeti to obrt, naj se obrnejo do „Slovenskega obrtnega društva v Celju“.

Vipavske novice.

v Mati ga je razjezila. Predzadnjo nedeljo zvečer je mlad fant v domači hiši razbijal stipe in drugo hišno opravo ter razbite stvari metal na ulico, da ga je moral orožnik odpeljati v zapor. Vzrok je bil, ker ga je mati okregala radi prevrode ljubezni.

v Vipavski špital še zmirom samotari; bolni ljudje ne smejo notri, zdravi pa ne morejo. Kaj je sedaj storiti? Prodati ga na prostovoljno dražbo, to nasvetuje vipavski novičar, in sicer on prvi obljubi zanj 1000 K. Kdor pa več dá, tisti naj ga pa ima.

v Dežmanove grablje. Tudi pri nas v Vipavi se je začelo nemškutariti. Če pridš v sodnijo po opravih ali v davkarijo ali notarjat in če si na ulici — povsod ti doni na ušesa blažena nemščina. Časi Dežmanovi se vračajo! Kaj je krivo temu? Ali je to morebiti sad Tavčar-Svoglove zveze!

Primorske novice.

p Z voza padel je Jožef Bavšič iz Hojskega. Noga mu je prišla v kolo, katero mu jo je zlomilo.

p Anarhist izgnan iz Avstrije. Poročali smo, da je bil Furlan Tutti obsojen v Gorici zaradi anarhističnih groženj. Zdaj je preстал svojo kazen in je izgnan iz avstrijske ogrske monarhije.

p Parnik zavozil v megli. Parnik „Hungaria“, ki vozi iz Trsta v Kotor, je hotel zavoziti v tržaško pristanišče. Vseled megle je zavozil ob svetilniku tako, da je običal. Sele zjutraj ga je parnik „Andar“ osvobodil.

p Nov trgovski list „Lloyd“ je začel izhajati v Trstu.

p Preiskava zaradi veleizdajskih dogodkov v Vidmu se nadaljuje. Nekaj Lahov so zopet zaprli.

p „Soča“ hvali izdajsko slovensko-nemško zvezo na Kranjskem. Vsa vesela je, da je propadla slovenska stranka na Koroški Beli in da so zmagali nasprotniki. To je lepo narodnjaštvo.

p V Soči utonila. Peter Puja in deček Gerin sta utonila v Soči pri Gradiški. Hotela sta se prepeljati s čolnom čez vodo, a čoln se je prevrnil. Iz rodbine Gerin je to že tretji, ki je vtonil. Pred nekaj leti je vtonil v Soči čde z dvanaestletnim sinom, zdaj je vtonil tretji sin. Peter Puja je zapustil vdovo v otroški postelji z dvojčki.

p Pretep v Renčah. O tem pretepu se nam poroča, da g. Pahor ni podrli na tla Valentina Kornelja, ampak da so njega napadli in da so ga udarili po glavi, ko je odhajal iz Z. gostilne, češ, da ni tam več varen. Najbolje, da zdaj še g. Pahor pojasni stvar, kakšna da je bila. Naj to stori v kakem poštenem slovenskem listu, ker „Soča“ se ne verjame.

p Ladja običala. Vseled goste megle je zavozil pri Pulju Lloydov parnik „Calipso“ na pesek, kjer je običal. Dve vojni ladji „Sibenik“ in „Aspern“ sta mu prišli na pomoč, da sta ga izvlekli na morje. Škoda je neznatna.

p Jaroslav Kocian je dal dva koncerta v Trstu.

p Trgovska in obrtna zbornica v Trstu je izvolila za predsednika vit. Franca Dimmerja, za podpredsednika Janeza Demetrija.

p Konkurs. Tvrška Mitropulos Freres v Atenah je šla v konkurs s pasivom 100.000 drahem. Več tržaških tvrdk izgubi pri tem 60.000 K.

p Umrla je gospa Ana Koren roj. Rakušič iz Kobarida, soproga gostilničarja „pri Nemeu“.

p Rasplisano je pri goriškem deželnem hipotečnem zavodu mesto asistenta, eventualno eno mesto računskega vajenca. Prošnje na goriški dež. odbor.

p V Pulj je priplula danska vojna ladija „Hejmdal“.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. januarja.

Katastrofa v narodno-napredni stranki. Zgodilo se je nekaj strašnega, nekaj, kar je globoko pretreslo narodno-napredno stranko. Moške stokajo z ženami. In tako se je rodil uvodni članek sobotnega „Slovenskega Naroda“. Nemški častniki ne prirede letos nobene zabave v „Narodnem Domu“, ampak vse v kazini. Ali ni to grozno! Ali ne umevate sedaj, da moške morajo stokati z ženami. To je vendar nečuvstvo, da se bo letošnji predpust v „Narodnem Domu“ manj nemški govorilo. Nemški častniki so vendar tako pripravi za občevanje s slovensko inteligenco, da bi bilo nekaj nečuvstva, ako bi jih le-ta, posebno po aferi B., pri miru pustila. Narodni ponos ji veleva, da se meče za nemškimi častniki in naposled pojde tudi za njimi v nemško kazino, kamor je že pričel hoditi na nemške zabave dr. Matija Hudnik.

Ljubljanske govorice o oficirskih plesih v kazini. Vojaštvo se je letos omejilo le na kazinski parket. Za ta sklep smo vedeli že pred mesecem dnij, a smo čakali, da se bo „Narod“ omejil. Kot vestni kronisti naj še zabeležimo vesti, ki krožijo po Ljubljani in katere deloma pojasnjujejo, zakaj je oficirska družba postala tako rezervirana. Seveda to beležimo z vso rezervo. Začnimo tedaj! Vsem je znano, da je bil župan Hribar ob priliki turnarske slavnosti prišel v konflikt z nekaterimi častniki od graškega polka. Temu konfliktu je sledil govorniški turnir v občinskem svetu in potem tožba pri sodišču. Potem, ko se je tožba umaknila, sledila je Hribarjeva filipika v občinskem svetu. Iz te filipike je sledila afera nadporočnika pl. Büchhel zoper župana Hribarja. Ta razvoj smo videli. Sedaj pa je vsa zadeva zašla za kulise. Ali ker je mesto primeroma majhno, je prišlo marsikaj v javnost. Govorilo se je in se še govori, da je župan Hribar dvoboj odklonil. Po „častnem kodeksu“ se je smatralo ravnanje gospoda Ivana Hribarja v prizadetih krogih za nepravilno. Vseled tega je baje oficirski ker 27. pešpolka sklenil, da Iv. Hribarja družabno bojkotira, ker ni dal na domnevano žaljenje primerne zadoščenja. Ker je župan Hribar izostal od novoletne soareje pri baronu Heinu in se po občinski seji na Silvestrovo kar odpeljal na Dunaj in v Prago, kjer se je dal slaviti za „literarnega mecenata“ in za „prvega propagatorja vseslovenske ideje“, se je ta njegova odsotnost zelo opazila. „Tagespost“ pravi: „Odsotnost (od Heinove soareje) županova je še mnogo komentirala.“ Komentira pa se odsotnost s tem, da se je gospod Ivan Hribar odtegnil baronu Heinovemu čaju zato, ker se je hotel ogniti posledicam, ki bi utegnile izvirati iz njegove častne afere z nadporočnikom pl. Büchhelom. Kakor smo že zgoraj rekli, krožijo te govorice po Ljubljani. Ako ni vse do pičice tako, smo vsikdar pripravljeni, prineesti pojasnilo ali popravek od prizadete in poučene vojaške ali županove strani. Vlasti gospod župan Hribar je dolžan svojemu dostojanstvu, da zadevo končno in avtentično pojasni.

Zlata maša pred g. kanonika Jan. Ev. Sajovica se je vršila včeraj v tukajšnji stolnici dokaj slovesno. Nedeljski govornik P. Roller S. J. se je zlatomašnika najprej spomnil ter na podlagi Jezusovega imena, o katerem pravi sv. Bernard, da je luč, jed in zdravilo, izvajal čast duhovnikovo,

ki v ravno tistem imenu razširja po svetu luč resnice, jed najsvetejšega zakramenta in zdravilo deli pri svetih pokori. Po pridigi je pristopil zlatomašnik k oltarju, držeč v roki lepo izdelano palico s krasnim šopom umetnih cvetlic na vrhu. Od šopa je mahal dvojni beli trak, na katerem so bile natisnjene letnice njegovega mašniškega posvečenja in datum včerajšnjega dneva. To palico so g. jubilantu naročili in poklonili njegovi duhovni tovariši v stolnem kapitelju. Na svojem sedežu je jubilanta že pričakoval presvetli gospod knez in škof Anton Bonaventura. Asistirali pa so slavlencu duhovni tovariši in bogoslovci. Mešani pevski zbor stolne cerkve je kaj lepo izvajal slavnostno mašo Foersterjevo in z izredno čvrstim glasom je pel gospod zlatomašnik posamne dele svete maše. Naposled je intoniral tudi zahvalno pesem, katero so po skladatelju Gruberju nadaljevali pevci na koru. Kakor smo že omenili v sobotnem listu, tako smo imeli priliko tudi včeraj opazovati: gospod jubilant je še prav živahnega pokreta, čvrst na duhu in telesu. Slavnosti se je udeležil tudi č. g. Frančišek Povše, kanonik novomeški, slavljenčev mladostni prijatelj in sošolec. Tudi vernikov smo opazili včeraj mnogo več v stolnici nego navadne nedelje. V spomin izrednega včerajšnjega slavlja je opoldne g. D. Rovšek fotografiral ves ljubljanski stolni kapitelj s presvetlim knezoškofo na čelu. G. zlatomašnik je dobil od raznih strani brzojavnih pozdravov in voščilnih pisem. Vsem tem častilcem se tudi mi pridružujemo.

Osebnosti. Bivši adjunkt tukajšnje tobačne tovarne g. Al. Jungwirth je imenovan ravnateljem tobačne tovarne v Jachimovu, gospod Alojzij Hlavaček pa tajnikom generalne tob. direkcije. — Občinski odbor St. Peter na Krasu je imenoval c. kr. dež. pogoz. inspektorja g. Golla častnim občanom.

— Iz selške občine. Lažnjivemu Kljukcu iz selške doline treba nekoliko odgovora na neumne napade v „Sloven. Narodu“. Župan, ki lenari na Čušnjici, kakor piše v „Slov. Narodu“, ima pisarno v Selcib, torej dobrih 40 minut od doma. Vsa-kemu, ki ima zdrave možgane v glavi, se lahko dopove, da ima župan v selški občini, ki obstoji iz treh nekdanjih občin, v sedanjih razmerah veliko zamude in truda že s potjo v pisarno. Zraven tega se pa občani v občinskih zasebnih zadevah, nekateri celo s takimi opravki, da se vidi, da so nahujskani, zatekajo k občinskemu tajniku ali k županu, kamor jim je bližje. Vsakemu se je ustreglo, bodisi te ali druge stranke. Ljudje niso odvisni od županovega časa, kakor je bilo prej. Občina ima pa tudi jasno knjigovodstvo in račune, ki jih vsakdo lahko pogleda. Ker je, kakor se razvidi iz zapisnikov, veliko več dela, je tudi več stroškov, ki pa se bodo nekaj pokrili z višjo najemnino lova, kar bi bilo že pred 5. leti potreba. — Lov je bil pred petimi leti oddan za letnih 516 kron. Liberalci so takrat trdili, da je dosti drag. Pred dvema mesecema je vprašal g. Avgust Novak, veleposesestnik iz Železnikov, za lov selške občine. Lovski obseg se je zadnji čas skrčil za 400 orolov zemlje, zato je župan z nekaterimi odborniki svetoval, da naj se mu nastavi primerna cena. Kakor se je dognalo po zadnjem pogajanju, bode g. A. Novak ponudil 1200 kron na leto, ako občina njemu brez licitacije lov dá v najem. Občina se na g. A. Novaka, kot dobrega najemnika lahko zanese in je tudi gotovo, da on lov dobi, kajti s tem je dosežen lep uspeh, ker je razloček med 516 in 1200 kron velik. Liberalcem bi bilo pa ljubše, kakor se razvidi, da bi šel lov še pod 516 K, da bi laglje zakrili svojo blamažo. Lovpo ceni, župan pa, ker ne trobiš v naš rog, bodi žrtev občine. Ne boš, Tone! — Občinska pota se popravljajo, kakor denarne razmere dopuščajo. Prašajte v Bukovšici, prašajte v Luži; dela se v dogovoru z obč. svetovalcem. Župani, mislim, niso izvoljeni, da bi s svojim denarjem občinske pota popravljali. Po zadnji povodnji je župan s pomočjo nekaterih odbornikov občinska pota pregledal in škodo naznanil c. kr. okr. glavarstvu za slučaj kake podpore. Seveda vsega vedni „Narodov“ dopisnik tega ne ve in tudi ni slišal, da je bil v občinski pisarni shod radi poškodovanja občinskih potov. Zvišanja naklad ni krivo sedanje, ampak prejšnje gospodarstvo. Proračun za leto 1903 je bil preizek, zraven tega več starih zastalnih dolgovi. 500 K župan ni porčil, kakor mu očitate. Pogledajte v občinski račun, ki je v občinski pisarni na vpogled, in bode videli, koliko je župan zaračunal odškodnine. Odškodnino, ki jo župan dobi, bode daroval, kamor bo on hotel, ne pa, kamor mu bodo ukazovali liberalci.

Toliko za sedaj v pojasnilo. Če pa bodešte spravljati zgodovino starega in novega županstva v javnost, le naprej, boste videli, kdo bo pri tem trpel.

— Z Vrhniko nam pišejo: Naši liberalci so vložili prošnjo na vodstvo južne železnice za postajo nad Verdom. Dobro, mi nimamo vzroka, da bi ugovarjali postaji, ako je potrebna. Toda vprašanje nastane: Kdo pa bode plačal okoli 30.000 kron za cesto iz vasi do postaje? Gosp. Lenardič je baje rekel: „Tretjino bo dal cestni odbor, tretjino dež. odbor, tretjino pa podobdina Verd“. Tako? Mi kmetje pa odgovarjamo: Gosp. Lenardič, Vaš račun pade pod klop, ker pri nas nimate še pravice ukazovati. Ako bodešte postajo, dobro, naj plačajo cesto, ki jo bodo potrebovali; mi kmetje je ne potrebujemo, zato se bomo tudi do zadnjega ustavljali.

— Tobakarji plačujejo državi prostovoljno jako visoke davke. Glavno tobačno ravnatelstvo na Dunaju je te dni razposlalo poročilo za l. 1902. Po tem poročilu so znašali l. 1902 vsi dohodki od tobaka 219.870.000 kron, troški pa okroglo 84.610.000 kron, torej je državi ostalo čistih 135 milijonov in 260 tisoč kron. Država ima 30 tovarov, ki so to leto naredile 1307 milijonov smodk, 3114 milijonov cigaret, 239.000 met. stotov tobaka za kadenje in 13.640 met. stotov za nosove. Povprek pride v Avstriji na glavo 8 kron za tobak.

— Konkurs je napovedal g. Viktor Winkelhofer v Sp. Šški.

— Pod vlak padel. Na Dovjem je danes pončič delavec Franc Schifler iz Skofje Loke padel pod vlak in so mu kolesa presekala desno nogo in roko. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

— Poročil se je v Ilirski Bistrici g. Julij Martinčič z g. Mimico Samso.

— Hrvatske novice. Ban Pejačević se je iz Cannes podal v Nico. V Zagreb pride okoli 25. januarja. — Na Sušaku je umrl 26 let stari gosp. Ivan Cuculić, član trdke Petrić & Cuculić. — Khuen Hedervary je bil v soboto sprejet od cesarja v avdijenci.

— Iz radovljiškega okraja. Dopolnilna volitev iz tretje volilne skupine v cenilno komisijo za osebno d. hodnino za okraj Radovljica, katera se je vršila 23. decembra, je vsled odloka c. kr. finančnega ravnateljstva razveljavljena. Nova volitev se vrši 1. februarja t. l. Pri zadnji volitvi nas je premagala jeseniška tovarniška stranka, ker mnogo naših volilcev ni dobilo volilnih poverilnic in glasovnic. — Upamo, da sedaj teh nedostatkov ne bo. Kdor bi ne dobil volilnih listin, naj takoj reklamuje. Naša kandidata ostaneta gospoda: Jan e z B e r l i c, župnik v Srednji vasi, kot član, in A n d r e j G r d a r, nadučitelj v Radovljici, kot namestnik. — Gospode zaupnike prosimo, naj agitujejo, sicer zopet pogorimo. — Kdor se volitve osebno ne udeleži, pošlje naj — najboljšje priporočeno — glasovnico in volilno legitimacijo pravočasno na volilnega komisarja. Pismo bodi zadostno frankovano, sicer se ne sprejme.

— Dobavni razpis. C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da priredi ravnateljstvo državne tiskarne v Belgradu dne 22. januarja 1904 ponudbeno licitacijo za dobavo mizarškega materiala. Prepis dobavnega razpisa leži v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. — Dalje se naznanja, da se bo na borzi v Bruslju v kratkem vršila ponudbena razprava za dobavo desk in žaganic iz raznega mehkega in trdega lesa, katere potrebuje materialno oskrbnitvo belgijskih državnih železnic. Prepis dobavnega razpisa leži v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— Silen vihar. Z Breznice se nam poroča: Danes v nedeljo smo imeli v naši okolici silen vihar, ki je napravil precej škode. Vihar je bil tako silovit, da je na kolodvoru v Žirovnici gđč. poštno upraviteljico vrgel ob tla, ravno tako mladeniča Jožefa Revo iz Most, ko se je popoludne vračal iz cerkve. Reva se je na hrbtu in glavi lahko poškodoval. Vihar je tudi več opeke zmetal s streh.

— Sv. Križ pri Kostanjevici. Zlobni jeziki so raztrosili vest, da je v naši občini že vse vino razprodano. Opozarjamo gg. gostilničarje in vinske trgovce, da se dobi pri nas še precej prav dobre dolenske kapljice. Na ustna ali pismena vprašanja odgovarja nadučitelj Ivan Malnarič.

Ljubljanske novice.

25 let v eni prodajalnici. Preteklo soboto sta praznovala gg. Franc Muldček in Anton Vrhunc 25 letnico, odkar delujeta v trgovini trdke I. C. Mayer. Njima na čast je šef trdke priredil v soboto pri Maliču banket, h kateremu so bili povabljeni vsi uslužbenci trdke. Ista se je laskavo spominjala zaslug, ki sta si jih imenovana gospoda zanj pridobila ter jima je izročila dragoceno darilo kot priznanje vestnega in

zvestega službovanja. Tudi gg. tovariši slavlencev so jima izročili primerno darilo v znak kolegijskosti in spoštovanja. Razne napitnice bile so odkritosrčen svedok, kake simpatije uživata gg. sotrudnika mej tovariši. Se mnogo let!

Shod je priredilo včeraj krščansko-socialno delavstvo v svojih novih prostorih v Šelenburgovih ulicah. Na shodu, na katerem so govorili Moškerc, Gostinčar, Jeraj in Puhar, in ki je bil jako dobro obiskan, se je posebno pozdravljala misel, upeljati vzajemno podpiranje za slučaj bolezni.

Mažarska propaganda v Ljubljani. Nekateri izmed ljubljanskih brivcev imajo v zalogi in ponujajo svojim odjemalcem „Mažarsko narodno mast za brke“. Ovitja je ta mast v etiketi z mažarskimi narodnimi bojami, izdelujeta pa jo in razpošiljata trdki H. Kielhauser v Gradcu in Calderara & Bankmann na Dunaju. Slovenci in Hrvatje, odklanjajte tako blago in pojasnite stališče ponujalcem istega.

Od poštne voza povežen. Poštni hlapec iz S.ške je danes dopoldne na Dunajski cesti povozil 38 let starega posestnika Jožefa Rharja iz Gabrij. Povoženec je na glavi in na levi roki poskodoval.

Tatvina. Marijani Medved na Rmški cesti št. 16 je v soboto zvečer delavec Alojzij Brežič ukradel iz prodajalnice nove čevlje. Polica ga je prijel potem v blevu na Rmški cesti št. 17. Tat je imel čevlje že na nogah.

Nemštvo in ljubljansko okrajno glavarstvo. V bivših prostorih okrajnega glavarstva ljubljanske okolice na Vodnikovem trgu so v veži in na hodnikih same nemška naznanila o preselitvi okrajnega glavarstva. Tako postopa okrajno glavarstvo v okraju, kjer ni skoro nobenega Nemca. To preziranje pa je v istini že skrajno žaljivo.

Neredno pobiranje smeti po mestu daje povod pritožbam tudi po Starem trgu, za vodo in drugih krajih mesta. Sicer smo pa mnenja, da trije vozovi za toli razširjeno mesto, kot je Ljubljana zdaj po potresu, nikakor ne zadostujejo, kajti vsak se mora prašati, kako naj en podjetnik pobere s temi vozovi v dveh dneh smeti iz 1000 hiš, dasi je vseh seveda okoli 1500 v mestu in predmestjih. Torej: Oddajte vožnjo dvema podjetnikoma, če hočete, da bo red! Vozov pa naročite najmanj še dva!

V hiši trgovca g. F. Urbanca so pričeli montirati centralno kurjavo po neznani nam tverdki, ki pa se ni izkazala kos oviram, kajti osebe je v tleh naletelo na vodo, ki zelo nagaja.

Led je zginit! Par mrzlih dni je le vladalo, da je mraz na Kernu in manjših drsališčih napravil nekaj ledu. In tako so previdejši jeli ga takoj sekati in odvažati v ledenice, da ne pridejo v zadrego. Plošče so bile 6—10 cm visoke. Nemško drsalno društvo ni letos še nič skupilo na svojem drsališču, in tako so ostali člani dozdaj brez zabave.

Vojaške predpustne zabave 27. pešpolka bodo letos vse v kazini. Če smo prav poučeni, se podčastniški ples brambovcev vrši tudi letos na starem strelišču.

Planinci na gorah. Lepo včerajšnje vreme je izvabilo iz mesta več hribolazcev na Smarno goro in k Sv. Katarini.

Beraške plače obljublja deželni šolski svet onim upokojenim učiteljem in učiteljicam, ki bi hoteli kot pomožne moči poučevati v šolah vsled pomanjkanja učnih moči. Ponuja jim namreč 10—20 gl. na mesec! Seveda se za tako malenkost ne mara nihče žrtvovati.

Društvo zdravnikov na Kranjskem. Prihodnja redna mesečna seja vrši se v sredo, dne 20. jan. ob pol 6 uri zvečer v deželni bolnici. Dnevni red: 1. Naznanilo predsedstva. 2. Primarij dr. Slajmer: »O vnetju slepega črevesa«. 3. Demonstracije. 4. Slučajnosti.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe. Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 1. do 14. jan. je dela iskalo 22 moških in 86 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 21 moškim in 89 ženskim delavcem; v 63 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. do 14. jan. je došlo 108 prošenj za delo in 110 deloponudb, v 63 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj, moški: 1 kurilec, 3 čevljarji, 1 zdravniški sluga, 2 trgovski slugi, 3 kočijaži (tudi oženjeni), ženske: 1 šivilja, 2 gospodinjji, 3 gostinjske kuharice, 11 deklic za vsako delo, 5 kuharic, 7 deklic k otrokom. — Službe iščejo, moški: 2 vrtnarja, 3 hišniki, 1 trgovski pomočnik, 1 mašinst, več pisarniških slug, ženske: 3 šivilje za na dom, 2 prodajalke, 1 blagajničarka, 1 izurjena kolektantinka. — Posredovanje stanovanj in mesečnih sob. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Slavnostni večer priredi slovensko pisateljstvo v proslavo sedemdesetletnice svojega častnega člana in bivšega predsednika gospoda dr. Josipa Vošnjaka dne 20. januarja t. l., ob osmih zvečer v mali študentski dvorani. Vspored: 1. Govor predsednika društvenega. 2. Predavanje gospoda

dr. Vošnjaka: Spomini na Ljubljano. — Iz prijaznosti sodeluje slavno pevsko društvo »Slavec« in meščanska godba. — Čestilci g. dr. J. Vošnjaka so dobro došli!

Roparski napad. V Metelkovih ulicah je včeraj popoldne pri belem dnevu zloglosni tat Ivan Černe po domače Benedik, napadel krojaškega pomočnika Ivana Stanovnika, stan. v Sp. Šiški štev. 166 in zahteval od njega, da mu da vse, kar ima vrednosti pri sebi in ga objednem sunil, da je padel na tla. Černe ni mogel izvršiti ropa, ker so na vpitje prišli ljudje in je Stanovnik zbežal, pa tudi Černe je stekel. Stanovnik je bil popred v Kopačevi gostilni, kjer se je nahajal tudi Černe. Le-ta je v gostilni hotel, da mu Stanovnik, kateri pa Černeta še poznal ni, plača vrček piva. Stanovnik se je branil to storiti in je rajši šel iz gostilne. Černe je nato šel za njim in ga napadel. Stanovnik je napad naznanil policiji, ki je takoj storila zasledoval in ga zvečer v neki gostilni izeledila in aretovala.

Notranja dela v knezoškofovih zavodih. Vsled ugodnega vremena, in ker se ti zavodi letošnjo jesen otvorijo, treba je v celem poslopu znotraj razna dela pospešiti. Tako ima zdaj dovolj opravila monter g. Fröhlich, tvrde Brückner iz Gradca, z montiranjem in postavljanjem kotlov za centralno kurjavo, ki bo do konca februarja letos urejena. Delo in cela naprava te tvrde je solidno, vestno izvršeno ter pod jamstvom trpežno izgotovljeno. Razen tega izvršujejo se v posameznih oddelkih tudi zidarska in druga notranja dela. Čaka pa izvršitve še vodovod, razsvetljava in ogromna oprava. Glede ceste bo storila svojo dolžnost šentvriška občina sama.

Plesni venček uslužbencev električne cestne železnice v Ljubljani se vrši dne 1. februarja t. l. v prostorih starega strelišča s sodelovanjem mestne društvene godbe. Venček je spojen s šaljivim bazarom, šaljivo pošto in telefonom. Povodom te zabave bodo prostori električno razsvetljeni. Začetek ob osmi uri zvečer. Vstopnina 80 h za osebo. — Ker je čisti dobiček namenjen za ustanovo podporne družbe, se prosijo obilne udeležbe. — Gostilničar g. Avg. Zajc preskrbi dobro pijačo, gorka in mrzla jedila.

Najdeno. V minulem tednu so bile na južnem kolodvoru najdene sledeče reči: dva naslovna koledarja, en dežnik in ena palica.

Izgubljeno. Včeraj popoldne izgubila je služkinja Marija Sinkova, stanujoča v Kolodvorskih ulicah št. 23, na poti od kolodvora do frančiškanske cerkve zlat prstan s rdečim kamenom. — Na dvorišču deželne bolnišnice je izgubil lekarnar Stefan Gjegerec zlat prstan z dvema dijamantom.

V Ameriko. Iz Reke se je včeraj odpeljalo 155 izselencev v Ameriko.

Iz Amerike se je pripeljalo danes zjutraj 10 oseb v Ljubljano.

Književnost in umetnost.

* Repertoar slovenskega gledališča. Po več letih se igra jutri Costova narodna igra s petjem »Brat Martin«. Veliko naslovno ulogo igra g. Verovšek, krojača Črvička g. Lier, njegovo ženo pa g. Danilo. — V četrtek bo predstava v proslavo 70. etnice dr. Jos. Vošnjaka.

* Slovensko gledališče. Včerajšnja popoldanska predstava nas je v mnogočem razveselila. Vprizorili so dve igri. »Krojač Fips« je burka za najnižje sloje in upamo, da bo ta brezpomembna stvar izginila iz našega repertoarja. Nadomestiti jo je jako lahko, in z mnogo boljšimi igrarici. Prevedenih imamo od Čehova nekaj silno komičnih enodejanjk, zakaj bi se ne seznanili s temi! — Fipsa je igral g. Bolešek a popolnoma v duhu Kotzebuevem; vzbudil je mnogo smehu in viharnega odobravanja. Tudi ostale vloge so bile prav dobro rešene. — Potem je sledila Ogrinceva veseliga »V Ljubljano jo damo!« To delo pač ne prenese moderne kritike; od gledaliških del zahtevamo dandanes nekaj več. Vkljub temu je jako hvalevredno, da je intendantica dala vprizoriti to igro našega rajnega pisatelja, ki je, žal, preveč pozabljen. Za večerne predstave igra ni; a za nedeljsko občinstvo je vsaj sedaj dosti primerna. Okusa ne kvari in je domača, prav lahka in zabavna. Igralo se je splošno dobro. G. Verovšek je, kot znano, v domačih kmečkih vlogah vedno izbojen, in tako je bilo tudi včeraj. Prav naravna kmečka mati je bila gospa Danilo, mična hči gđ. Kreiso, značajan ženig g. Consky. Hlapca je igral g. Nučič; ni preveč pretiraval, zato smo bili zadovoljni z njegovim igro. Gđ. Bergantova je bila tudi na mestu; ostali niso kvarili.

Zvečer so ponavljali »Pot okoli zemlje« pred razprodanim hramom. Ne redmo, da ima to delo kakšno dramsko vrednost, in nikdar nismo rekli. A na našem odru jo vidimo vsajedno rajši, kakor pa zoperne glume dunajskih in pariških fabrik.

* O pesmih Silvina Sardenka piše »Primorski List«: Ravnokar so nam došle v roke sveže pesmice Silvina Sardenka: V mladem jutru. Po naši sodbi je Slovenija v Silvinu Sardenku dobila izrednega pesnika. Povedati moramo, da so te pesmice vzbujale v nas pozornost, že ko jih je objavil »Dom in Svet« in že takrat smo svojim prijateljem govorili: »Dom in Svet« je dobil pravega pesnika! Pesmi zaslužijo vse drugačne pohvale in vse drugačnega priporočila, kakor jim ga mi dajemo v skromnem listu, ki pač ni namenjen za obširne ocene. To je krasna dejanjska reakcija proti brezverski struji, v katero je po nemškem uplivu zašlo slovensko pesništvo. Knjigo priporočamo najtopleje. Cena je 1 K 50 v, s poštnino 5 v. več. Naroča se v Ljubljani pri uredništvu »Dom in Svet«.

Vojna ali mir?

Poročila iz vzhodne Azije si zopet nasprotujejo. Iz Petrograda prihajajo pomirljive vesti, a iz Pekinga in Tokia razburilivejše novice.

Car Nikolaj je pri novoletnem vsprejemu, to je bilo po našem štetju 14. t. m., nagovoril vsakega diplomata. Posebno pozornost je vzbudilo, ko se je cesar približal japonskemu poslaniku Kurinu in ga nagovoril na posebno prisrčen način. Povdarjal je, kako veliko vrednost polaga v medsebojne dobre odnose k Japonci. Izraža nemajmarno zaupanje, da se bo doseglja za oba naroda zadovoljujoča poravnava. Japonski poslanik je bil od carjevih besed globoko ganjen. Napram ameriškemu poslaniku se je izrazil, da nima nič zoper zadnjič sklenjeno ameriško kitajsko pogodbo. Car je povdaril željo, da se obdrže iskreni in prisrčni odnosi med Združenimi državami in Rusijo. Na vprašanje po caričinem zdravju je car odgovoril, da ji je boljše, in da ni skrbi za njeno ozdravljenje. Slednjič je dejal diplomatom: »Zelim in nameravam vse, kar je v moji moči, storiti, da se mir na daljnem Vzhodu obrani«.

Ako torej vsejedno pride do vojske, Japan ne bo v stanu odvaliti raz sebe sovražstva in očitanja, da jo je on zakrivil in odbil roko, ki mu jo je Rusija ponujala za dosego miru, samo da zadovolji bojovito razpoloženje japonskega naroda. Da bi se pa Rusija uklonila vsem, tudi neopravičenim željam Japonce, tega ne morejo v Japanu zahtevati. — V ruskih uradnih krogih so prepričani, da v doglednem času ne pride do vojske.

Zadnje brzojavke:

London. Japonski odgovor na zadnjo rusko noto je bil izročen ministru Lambsdorffu.

Berlin. V peterburških krogih so mnenja, da niti od ruske, niti od japonske strani se tekom prihodnjih dveh tednov ne bo zgodilo nič važnega. Japan ne kaže posebne naglice, da bi povzročil odločitev, čeprav mora vedeti, da Rusija ves čas pomnožuje svoje čete na Vzhodu.

Berlin. Listi so prinesli vest, da je Kina zahtevala od Rusije, naj se umakne iz Mandžurije, in je Rusija to obljubila, ako ji Kina vrne njene stroške, t. j. 60 milijonov taelov. Japonski poslanik v Berlinu je dejal, da je ta vest zelo neverjetna.

Berlin. Poročilo, da so velevali nasvetovale Japonski status quo v Vzhodni Aziji in odsvetovale od vojne, je neresnično.

Berlin. Iz Pariza je došlo poročilo: Pričakuje se okrožnica grofa Lambsdorffa na ruske zastopnike v inozemstvu, v kateri so navedeni pogoji, pod katerimi hoče Rusija v sporazumenju s Kitajsko v Vzhodni Aziji interesiranim velelastim odpreti Mandžurijo.

London. »Daily Mail« prinaša pogovor z ruskim poslanikom v Seul, ki je zelo razžaljivo govoril o Japoncih. Rekel je namreč med drugim: Rusija Japoncem nikakor ne more dovoliti, da zasedejo Korejo. Japonci so le površno civilizirani in popolnoma srednjeveški narod. Rusija bo otvoriti Vi-schu odločno nasprotovala in si na vsak način pridobila nadvlado na Koreji. Rusija se bo posluževala Fabijeve taktike, tako da bo Japonska na vsak način opešala.

Petrograd. »Mosk. Vjedomosti« poročajo, du je rekel tajnik tamkajšnjega japonskega odposlaništva, da ni niti Rusija niti Japonska za vojno. Težišče razpora je Koreja, radi katere se bodete državi lahko pobotali in to se bo zgodilo v kratkem. Haaška posvetovanja sicer dovoljujejo umesavanje dveh velevali, kar pa je tu nepotrebnost, ker je upanje, da prinesejo diplomatska pogajanja ugoden uspeh.

London. Državnemu glavarju v Washingtonu je došla z Japonske brzojavka, da se tam izvanredno hitro pripravljajo na vojno. Dalje se še poroča, da Rusija, dasi ravno se zelo trudi za ohranitev mira, ven dar noče niti za las popustiti od svojih zahtev.

London. Kakor poroča angleški konzul, zbrale so se ruske čete v Liaojang in Haitey. Od tukaj bo Rusija zamogla za sesti ozemlje med reko Liao in »Velikim zidom« in polastiti se proge Niudvang Shan-hai Kvan kineške železnice.

Kralj Peter in Srbi.

(iz Beograda.)

14. t. m. je bilo mesto radi praznovanja novega leta in stoletnice osvoboditve Srbije vse razsvetljeno in v zastavah Kralj je popoldne došel iz Topole. Kralja je ljudstvo na njegovem celem potovanju navdušeno pozdravljalo. Beograjski župan je rekel pri svojem pozdravu na kolodvoru, da je ljudstvo hotelo s svojim sijajnim vsprejemom dokazati, da mu ni moglo vzeti navdušenja za kraljevo rodovino. Višek navdušenja pa je bil, ko je došel kralj do konaka, kjer ga je več tisoč oseb broječ množica pozdravila z »Živio« klici. Kralj se je moral mnogokrat v spremstvu prestolonaslednika prikazati na balkonu, da se zahvali za ovacije.

Sarajev v Italiji.

Poveljnik makedonskih vstajev, Sarajev, je na svoji poti po Evropi obiskal tudi Italijo, kjer je upal dobiti moralčno in politično podporo za svoje napore, a tu ni dosegel nikakega uspeha. Razlagal je, da se italijanski interesi ne strinjajo s politiko Rusije in Avstrije na Balkanu, a našel je gluha ušesa. Zato se je v Rimu britko pritožil, a še bolj ga je razočaralo dejstvo, da Italija dejanjsko podpira avstrijsko in rusko refermno politiko na Balkanu, ker je odpotala v Makedonijo de Giorgisa.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Drozd na odru. Drozdovo in Kobutovo zadevo je nekdo dramatisiral in sedaj igrajo po praških predmestnih gledališčih dotično igro. — Tri milijone na korist šlezjskih tkalcev je podedovalo mesto Schweidnik po ravnatelju Adolfu Kesselu. — Veliki viharji so bili 16. t. m. okoli Hamburga in okoli drugih nemških pomorskih mest. Reke so prestopile bregove. — Nadvoda Oto pride za dalje časa v Prago. — Prepovedano je poljakim gimnazijcem v Poznanju obiskovati poljske predavanja. — Proti socialnim demokratom. »Leipziger Tagblatt« javlja iz Zwickau, da je bila obsojena socialno-demokratska agitatorica Roza Luxemburg d tamošnje kazenske kamore radi razveljavanja Velikanstva na 3 mesece zapor. — Eksplozija v hotelu. V »Meščanskem hotelu« v Subotici je eksplodiral acelen. Vsa okna so razbita. Več oseb je ranjenih.

Cesar Viljem — zopet govori. Kakor se poroča iz Vratislave, se je udeležil v Landshutu poroka grofice Stolberg-Wernigerode med drugimi tudi nemški cesar. Pri pojedini je imel nagovor na nevesto, v katerem je slikal poroko s častnikom, posebno pomorskim, kakor je tudi njen ženig, grof Platen, ki je izpostavljen vednim nevarnostim. Mlada gospa je bila kot dvorna dama zveč in ljuba prijateljica cesarice, ki zelo obža njeno izgubo. Pri slovesu je poljubila cesar Viljem mladi soprogi roko.

Belj v pljuših. Pariški zdravnik dr. Guisez poroča o redki operaciji na človeku, ki je bil pogoltnil neki žebelj. Prejšnji poskusi operacij v takih slučajih so se na vadno priliš s smrtjo dotičnika. To pot pa je operacija sijajno vspela ter je dr. Guisez s pomočjo magnetne izveleki žebelj. Operacija je bila v petih minutah gotova.

Društva.

(Telovadnega društva »Sokol« v Šiški) I. redni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 31. t. m. ob 10. uri dopoldne v društveni telovadnici v J. Vodnikovi hiši.

(Prostovoljnemu gasilnemu društvu v Skofji Loki) je dovoljeno srečanje z 2500 srečkami.

(Za prvi slovenski trgovski ples v Mariboru) na dan 7. svečana t. l. delajo se velike priprave; ni čuda torej, da se zato občinstvo tudi zanj živahno zanima. Na ta doslej gotovo najlepši slovenski ples v Mariboru pridejo razna odposlanstva društev iz štajerskih trgov in mest; celo iz Kranjske je obljubljena udeležba od strani gg. trgovcev. Istotako se zanimajo za ta ples tudi na južni slovenski postojanki — v Trstu. Nekateri gg. vabljenici, ki so opravičili svoj poset, doposlali so znatne svote, za kar se jim tu najprisrčnejše zahvaljujemo. Čast jim, ki vedo ceniti pomen trgovskega društva na nemški meji. S tem so tudi pripomogli, da se bode v najbližnji bodočnosti ustanovilo »Trgovsko in obrtno društvo«. — Marljivi pripravljavci odesk trgovskega plesa se ni ustrašili ne dela ne truda in tudi ne ogromnih stroškov, samo da bode mogel nuditi udeležencem kaj izvanredno izbornega. Naj bi zato vsi narodnjaki sledili klicu zasnovanega »sloven. trgov. kluba«, ki se z velikanško požrtvovalnostjo trudi obuditi narodno zavest tudi pri pomembnejšem trgovskem stanu na Štajerskem. Pokažite, Slovenci, da vam je res mar za pridobitev narodnega trgovstva in udeležite se mnogobrojno

na dan 7. svečana t. l. prvega slovenskega trgovaškega plesa v mariborskem "Narod. domu". (Slovensko katoliško akademsko društvo "Zarja" v Gradcu) ima v sredo, 20. t. mes, svoj IV. redni občni zbor s sledečim vopredom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva "Dinica". 3. Poročilo odbora. 4. Skupščina. Začetek ob 8 uri zvečer. Prostor: Restavracija "zum grünen Ager", Bonhardstrasse št. 3.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pravda proti Potočnjaku.

—v— Zagreb, 17. jan. Pravda proti bivšemu odvetniku in poslancu dr. Potočnjaku in časnikarju Koraču utegne biti jako zanimiva ter marsikaj spraviti na dan, zato pa je sodišče dovolilo pristop k razpravi le malemu številu. Za pričo je poklican tudi tiskar Milčič iz Budimpešte ter poslanec Barlovič. Branitelj je dr. Hinković iz Crikvenice. Zatoženec dr. Potočnjak je včeraj izjavil, da ni kriv, marveč je le žrtva grofa Khuen-Hedervarya. Kot neplačan sodni avskultant je v svoji "rodoljubni naivnosti" glasoval za opozicijskega kandidata Mažuraniča, zato je bil premeščen. Odkrekli so mu advokaturu, dasi so jo mlajši dobili, češ, da je "nezanesljiv". Končno je dobil advokaturu pri Sv. Ivanu, kjer advokat ne more živeti. Izvoljen je bil županom občine Novi ter v preiskavi kot advokat, češ, da je zakotni pisec! Za župana ni bil potrjen. Če se je pritoževal, je rekla vlada, da je sitnež. Kot posl. zamesto Bakar je večkrat odločno nastopal. Tedaj je imel spor z nadžupanom Rubid. Zichyjem. S ponarejenimi zapisniki so ga hoteli onečastiti. Iz sabora so ga izključili za 70 sej, torej za dve leti. Tedaj je uvidel korupcijo sistema. Zaklical je večini v saboru, da ga izključuje le na povelje l. . . . Drž. pravnik Gjurič razjarjen: To je pod obtožbo, o tem se ne sme govoriti. — Potočnjak: Prosim, "Narodne Novine" so to objavile, četudi tega ni v saborskem zapisniku. (Liste so predložili predsedniku, ki opominja obtoženca, naj se umiri.) Prečitajo se akti sodišča v Rati glede tožbe grofa Khuena proti njegovemu oskrbniku Erlu. Ta je očital grofu Khuenu, da ga je prevaral in spravil na beraško palico. Zato je obtoženec v znani brošuri to predbacival biv. mu banu. Iz aktov se razvidi, da je Erl dokazal resnico svojih trditev in bil od porotnikov soglasno oproščen. Tem se je končala včerajšnja razprava.

—v— Zagreb, 18. januarja. Zagovornik dr. Hinković je zahteval, naj se zaslišita kot priči Erl in njegov zastopnik Polonyi; so čče to odkloni. Dr. Potočnjak nato izjavi, da je bila njegova brošura zaplenjena, po dr. Ferriju v državnem zboru pa imunizovana. Kdo pa je spisal dotični letak on ne ve.

Dunaj, 18. jan. Vlada namerava sklicati državni zbor še-le začetkom marca. Do tedaj se bodo vršila pogajanja s strankami. Proračunski odsek delegacije bo imel jutri sejo, v kateri se bo bavil z izrednimi stroški za armado. O tem bo imel odsek še dve seji.

Dunaj, 18. jan. Kranjski deželni predsednik baron Hein je bil danes pri cesarju v avdijenci. Nadalje so bili v avdijenci Dipauli, zgornjeavstrijski in moravski dež. predsednik.

Budimpešta, 18. januarja. Po Ogrskem so velike povodnji. Mesto Zala Egerszey je pod vodo. Mnogo hiš so morali izprazniti, ker se je bati, da se podero.

Zagreb, 18. jan. V "Obzoru" je dr. Mazura odgovoril Bresztyenskemu,

zakaj ni prišlo do sloge v opoziciji. češ, da je ta kriv, kar pa ni res. Dr. Bresztyenski je vedno pošteno mislil in delal, kar pa se ne more trditi o vseh njegovih nasprotnikih.

Zagreb, 18. januarja. Profesor Kršnjavi je odklonil dvoboj z odvetnikom dr. Gajem iz verskih ozirov. Dr. Frank je izjavil, da ni on pisal žaljivega članka v "Hrvat. Pravu". Nato sta Gajeva sekundanta izjavila, da ni povoda za dvoboj.

Zagreb, 18. januarja. Tu so včeraj otvorili z veliko slovesnostjo hrvatsko čitalnico.

Reka, 18. januarja. Od danes zjutraj divja tu z vso silo strašna burja. Parniški promet z Opatijo in ostalimi primorskimi kraji je ustavljen. Parniki so došli z velikimi zamudami. Morje je izredno viharno. Učka gora je pokrita s snegom.

Praga, 18. januarja. Včeraj je bil tu dijaški shod. Govorniki so ostro napadali mladočeško stranko. Shod je sklenil, da dijaštvo na shod, katerega sklicujejo Mladočeši v vseučiliški zadevi, ne pošlje zastopnikov.

Belgrad, 18. jan. Včeraj je bil v prostorih društva "Pobratimstvo" shod srbskih visokošolcev. Prečital se je odgovor bolgarske "Omladine" na povabilo srbskih tovarišev k skupnemu narodnemu delu in sporazumljenju o makedonskem vprašanju. Bolgari so se odzvali povabilu, četudi pogojno. Na shodu so določili navodilo za srbske odposlance, ki bodo v Zofiji z bolgarskimi zastopniki "Omladine" določili podrobnosti.

Belgrad, 18. januarja. Meseca junija se bo tu vršil shod srbskega, bolgarskega in hrvatskega dijaštva.

Zofija, 18. jan. Dosedanje osobe na knežjem dvoru je radi tega vse odpuščeno, ker so iz pisalne mize kneza Ferdinanda bili ukradeni važni dokumenti. Sedaj se čuje, da so nezadovoljni častniki izročili knezu spomenico in mu določili rok, v katerem morajo biti rešene njihove zahteve. Mej drugim zahtevajo zvezo mej Srbijo in Bolgarijo.

Pariz, 18. januarja. Včeraj se je vršil tu dvoboj mej poslancema Sembatt in Bouthard. Nihče ni bil ranjen.

Pariz, 18. jan. "Matin" pravi, da se kažejo znamenja, da sedaj ne bo vojne mej Rusijo in Japonsko.

Berolin, 18. jan. Iz Pariza poročajo: Zunanji minister Delcasse je v ministrskem svetu zopet izjavil, da položaj na skrajnem Iztoku ni nevaren. Rusija in Japonska bosta brez posredovanja prišli do sprave.

Valencia, 18. jan. Škof Nozalea se je odpovedal.

Port Artur, 18. jan. V provinciji Kuangsi je vstanek. Ruski vojaki so na poti tja.

Meteorologično poročilo.

Visina nad morjem 306.2 m, srednji letni tlak 760 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsius	Vetrovi	Nebo	Padavine v 24 urah
16. 9. zveč.	733.5	2.0	brezveter.	obl.	
17. 7. zjut.	729.2	2.9	p. m. zah.	obl.	0.0
17. 2. popol.	730.1	2.8	sr. jvzh.		
17. 7. zjut.	734.4	0.5	sr. svzh.	obl.	
18. 7. zjut.	736.9	-2.5	brezveter.	jaso	0.0
18. 2. popol.	736.3	3.1	sr. jvzh.	del. obl.	
Srednja temperatura sobote 2.5°, normale — 2.5°					
Srednja temperatura nedelje 2.1° norm. — 2.5°					

Službe išče

trgovski pomočnik

za specerijsko blago v mestu ali na deželi.

Star je 18 let in ima prav dobro spričevala. Pojasnila daje Franc Marčinko, župnik, Vranja, P. Lupoglava, Isira.

89 1-1

Zahvala.

Globoko potrti nad izgubo našega iskreno ljubljenega nepozabnega očeta, oziroma deda, tasta in brata, gospoda

Jakoba Naglas

hišn. posestnika, izdelovalca pohištva

dovoljujemo si izreči za mnoge dokazane od-kritega sočutja, krasne darovane vence in izredno številno udeležbo prijateljev in znancev civilnega in vojaškega stanu pri pogrebu dragega pokojnika najtop-lejšo in najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, 16. jan. 1904.

Globoko užaljeni ostali.

Vabilo

VI. občnemu zboru

„I. tržiškega del. konsum. društva“

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v torek, dné 2. sveč. (ali na Sveč-nico) 1. 1904 ob 4. uri popoldne

v gostilni gosp. Henrika Dobrina (na Skali) v Trziču.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav načelnika.

2. Poročilo tajnikovo.

3. Poročilo blagajnikovo.

4. Odobritev računov za l. 1903.

5. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička l. 1903 (§ 20. dr. pr.

6. Volitev načelstva.

7. Volitev nadzorstva.

8. Slučajnosti.

V Trziču, dné 17. jan. 1904.

88 1-1

Načelstvo.

V slučaju, da občni zbor ne bo sklepčen (§ 24. dr. pr.) ob določeni uri, vršil se bo drugi občni zbor, brez ozira na število navzočih udov, pol ure kasneje v istem prostoru z istim vspeškom.

Vabilo

na

XII. redni občni zbor

„Vzajemno podpornega društva“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

kateri bo

dné 1. februarja 1904 ob 5. uri popoldan v društvenih prostorih

DNEVNI RED:

1. Pozdrav načelnika.

2. Odobrenje zapisnika XI. rednega občnega zbora.

3. Volitev dveh overovalcev zapisnika XII. občnega zbora.

4. Poročilo o računskem zaključku za l. 1903.

5. Dopolnilna volitev članov ravnateljstva.

6. Volitev peterih članov nadzorovaln. sveta in dveh namestnikov.

7. Slučajnosti.

V Ljubljani, dné 16. jan. 1904.

Ravnateljstvo.

Opomba: Občni zbor je le tedaj sklepčen, ako se istega udeleži deseti del članov, ako bi se jih ne udeležilo zadostno število, se vrši drugi občni zbor na podlagi § 27. društ. pravil z istim vspeškom, ob isti uri in na istem kraju.

76 1-1

Ugodna prilika.

Radi prevelikih poslov prodam pod zelo ugodnimi pogoji svojo že dobro vpeljano trgovino papirja, papirnih izdelkov, pisarniških in šolskih potrebščin itd. itd.

v Ljubljani, Schellengurgove ulice št. 4. Potreba je 12 par tisoč goldinarjev. — Pripravna prilika tudi za žensko, ki lahko pride po ceni do dobre ekis-tence. Ponudbe naj se pošljejo — **Dr. Marbarju** v Ljubljani.

84 3-1

Poskusite pristni rastlinski likér „Florian“

Varstvena znamka.

Po okusu in zdravem učinku prvak likérjev.

Ogreva in oživlja telo, Budí tek in prebavo, Daje dobro spanje.

Lastnik: **Edmund Kavčič v Ljubljani.**

Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno. 1741 12

Dobro izurjen 78 3-3

organist in cerkvenik

išče službe na večji župniji.

Naslov pove upravnistvo lista.

Gospodična,

katera bi bila tudi sama zmožna voditi trgovino z manufakturn. blagom sprejme se takoj v službo!

Več o tem pove upravnistvo „Slovenca“. 30 8

Luskinasto-oklopna barva

je uporabljiva za okrasje, preprečuje rjo, daje lep kovinasti lesk. Sosebno priporočljiva za prevlako predmetov, kateri trpé vsled vremena, n. pr. mostovi, železne konstrukcije, konstrukcije pod vodami, vrtno ograje, strešice nad prodajalnici, shrambe za plinove zvončke, železne predmete soloh itd. Edina prodaja za Kranjsko pri trdkri **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice. — Vnanja naročila protipovzetju.

Vzorci na zahtevo zastoj. 524 4 12-4

INDRA TEA

Ljubitelji čaše dobrega čaja zahteva povsodi najfinejši in najboljši čaj sveta

Melanta iz najfinejšega kitajskega, indijskega in cejlonkega čaja. Pristen le v izv. zavojih. — Glavna zaloga pri: **Josip Aučik, lekarnar v Ribnici.** 1252 26-18

Urednico ozir. urednika

k vodstvu leposlovnega mesečnika v slovenskem jeziku, združenega z ugankami, tudi k skrbovanju slovenskega dopisovanja in upravnistva lista, sprejme tovarna v Pragi, katera že izdaja enake liste v češkem in nemškem jeziku.

Slovstvena in splošna izobražba je potrebna. — Po zahtevanju več naznani firma. **F. Vydra, tovarna živil in slaščic v Pra-gi VIII.** 82 1-1

Kokošje perje za blazine

ponudim prav lepo, izvrstno, a kilo 26 kr. po povzetju

Podlipnik Franc

trgovec perutnine in divjačine v Mariboru. 77 3-1

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri tvebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka — **Promese** za vsako tvebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„M E R C U R“

I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 283

Dom in Svet

mesečnik s podobami za lep-
slovje in znanstvo.

Založnik in lastnik „Marijanišče“
v Ljubljani; urejajeta pa dr. Mih.
Opeka in dr. E. Lampe.

Naročnina za celo leto znaša 9 K,
za dijake 6 K 80 h.

V nobeni slovenski rod-
bini ne bi smelo manjkati
tega leposlovnega lista!

List za mladino!

Vrtec
s prilogo
„Angelček“.

Izhaja dné 1. vsakega meseca z lepimi sli-
kami in podučno-zabavnim berilom.

Dobé se še prejšnji letniki po znižani ceni. Mla-
dinoljubi, sezajte po tem edino priporočila vrednem
mladinskem listu in ga širite med nadobudno mladino.
Naroča se pri uredništvu, Sv. Petra cesta šte. 78
v Ljubljani.

Kam?

Spisi Kristofa Šmida se vedno nade-
lujejo; namenjeni so naši mladini ter tudi
bili priporočani od več strani. Primerni so
kot darila ob vsaki priliki, zato jih tudi na
zahtevanje vezemo v primerno obliko.

Spisi Kristofa Šmida.

Povesti za mladino.

Zelo primerno novoletno darilo!

- I. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. Po-
slovenil P. H. Sattner. (Drugi natis.)
Mehko vezan 60, trdo 80 h.
- II. Jozafat, kraljevi sin Indije. Poslo-
venil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan
60, trdo 80 h. (Drugi natis)
- III. Pridni Janezek in hudobni Mihec.
Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan
80 h, trdo 1 K.
- IV. Kanarček, Kresnica, Kapelica v
gozdu. Posl. P. H. Sattner. Mehko
vezan 40, trdo 60 h.
- V. Slavček. — Nema deklica. Poslov.
P. Flor. Hrovat. Mehko vezano 40 h,
trdo 80 h.
- VI. Ferdinand. Poslov. P. Flor. Hrovat.
Mehko vez. 60, trdo 80 h.
- VII. Jagnje. — Starček z gore. P. Flor.
Hrovat. Mehko vez. 70, trdo 90 h.
- VIII. Pirhi. — Ivan, turški soženj. —
Krščanska obitelj (družina). Poslo-
venil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan
60, trdo 80 h.
- IX. Hmeljevo cvetje. — Marijina po-
doba. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko
vezan 60, trdo 80 h.

V knjigarno J. Krajec nasl. v Novem mestu.
Ondi je bogata zaloga v to stroko spadajočih predmetov.

- X. zvezek: Ludovik, mladi izseljenec. Poslo-
venil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan
60, trdo 80 h.
- XI. Najboljša dedščina. — Leseni križ.
Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan
40, trdo 60 h.
- XII. Roza Jelodvorska. Izdalo Katoliško
tiskovno društvo v Ljubljani. Mehko
vezan 60, trdo 80 h.
- XIII. Sveti večer. Posl. Fr. Salezij. Mehko
vezan 60, trdo 80 h.

Molitveniki za mladino.

Duhovno veselje, različna vezava in cena od
90 h do K 4.—
Jezus, dobri pastir, rud. obr. 70 h, zl. obr. K 1.—
Marija, varhinja nedolžnosti, različna vezava
in cena od 60 h do K 2.—
Molitvenik za dečke. V platno vez. 60 h.
Molitvenik za deklice. V platno vezan 60 h.
Nebeške iskricke, različna vezava in cena od 70 h
do K 1.40.
Nebesa naš dom, fazl. vez. in cena od 90 h do 5 K.
Otroška pobožnost, različna vezava in cena od
38 h do K 1.20.
Pobožni otrok, razl. vez. in cena od 40 h do K 1.30.
Pobožni učenec, 50 h.
Pustite te male k meni, različna vezava in cena
od 60 h do K 1.60.
Rajski glasovi, razl. vez. in cena od 90 h do K 3.—
Skrbi za dušo, razl. vez. in cena od 90 h do K 4.—
Sveta ura (debeli tisk) različna vezava in cena
od 90 h do K 3.—
Sv. Angelj varuh (mala oblika od 64 h do K 1.60.
Sveto opravilo, Čede, Vezava v platno, 70 h.
Vrtec nebeški, razl. vez. in cena od 80 h do K 1.60.
In še več drugih lepih molitvenikov za mladino.

Zabavne knjige:

Božični darovi. Cerkve na skali. Cvetina
Borogradska. Čar in tesar. Čas je zlato. Doma
in na tujem. Erazem Predjamski. Evstahija.
Evstahij. Grizelda. Genovefa. sveta grobnja.
Hildegarda zveščana. Hirlanda. Izanami, mala
japonka. Izdajalec domovine. Jama nad Do-
brušo. Ključec lažnjivi. Kustoca in Vis. Knez
črni Jurij. Kako je izgubil gozd. Mali vse-
znalec. Mirko Poštenjakovič. Močni baron
Ravbar. Na valovih južnega morja. Najdenček.
Naselnikova hčl. Nežgoda na Palavanu. Pod
turškim jarmom. Prst božji. Pripravek o
vetru. Peter Rokodelščič. Rešitev o pravem
času. Ribičev sin. Robinzon. Repoštev. Sreča
v nesreči. Sveta Nothurga. S prestola na
morišče. Sita, mala Hindostanka. Šaljivi
Jaka. Vrtomirov prstan. V delu rešitev. Zbirka
narodnih pripovedek. Zlata vas. Zlate jagode.

Dalje so tu v zalogi:

Molitvene brošure. Šolske knjige in tisko-
vine. Podobe za prvo sv. obhajilo. Tiskovine
za župne in občinske urade.

Razne druge tiskovine.

Tiskarna

se priporoča za izvrševanje vseh tiskarskih del;

na novo urejena, moderno opremljena

knjigoveznica

pa v vezanje vsakršnih knjig in drugih knji-
goveških del.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča:

Kos, dr. Franc. Gradivo za zgodovino Slovencev v
srednjem veku. I. knjiga (1. 501—800). Izdala „Leo-
nova družba“. K 8.—

Manzoni, Zaročenca. Milanska povest iz sedemnajstega
stoletja. K 2.—

Sienkiewicz-Podravski, Quo vadis? Roman iz
Neronove dobe. K 3.—, vezano K 4.80.

Sienkiewicz-Podravski, Križarji. Zgodov. roman
v štirih delih. 2 zvezka K 5.20.

Wolf-Pleteršnik, Slovensko-nemški slovar. Dva
zvezka vezana K 29.—

Najnovejše (1904):

Andrees Neuer allgemeiner und österreichisch-
ungarischer Handatlas in 126 Haupt- u. 131 Neben-
karten nebst vollständigem alphabetischem Namen-
verzeichnis (Scobel) vezano K 45.—

Kdor pozna novejše izdaje Andree-jevega atlanta, se
pač ne more načuditi krasnim, razločno tiskanim zemlje-
vidom, njih skrajni preciznosti in vestni sigurnosti. Popolno
alfabetično kazalo vseh v zeljevidih nahajajočih se imen
pokaže iskalcu prvi hip določeni predmet. Nova izdaja
nam toliko bolj ustreza, ker avstrijsko monarhijo in nje
pokrajine prav nadrobno precizira in upošteva vsa najno-
vejša geografična dejstva.

De Waal, Mgr. Dr. Anton, Papst Pius X. Ein Lebens-
bild des heiligen Vaters. Mit einem Rückblick auf
die letzten Tage Leo XIII. (Titelbild Pius X. und
137 Abbildungen im Text.) vezano K 4.80.

Fäh, dr. Anton. Geschichte der bildenden Künste.
Zweite Auflage. Mit einem Titelbilde, 36 Tafeln und
940 Abbildungen im Texte. XX + 785 strani vezano
K 30.—

Herders Konversations-Lexikon. Dritte Auflage Reich
illustriert durch Textabbildungen, Tafeln und Karten.
II. zvezek sega do besede Eldorado, vezan K 15.—
— Edini večji leksik. pisan s katoliškega stališča, bo
obsegal osem vezanih zvezkov po K 15.—

Kirsch-Luksch, Geschichte d. katholischen Kirche.
Herausgegeben von der „Oesterreichischen Leo-Ge-
sellschaft“ in Wien. Mit circa 50 Tafelbildern und
über 800 Abbildungen im Text. Izšlo bo 20—25 se-
šitkov z nekako tritedenskim presledkom. Sešitek
obsega dve do tri pole in 2 priloge ter stane à K 1.20.
— H koncu dela se izdajo izvirne platnice.

Izbrana in jako bogata zaloga knjig vsake vrste slovestva, po-
sebno pa liturgičnih, kakor so: Missale Romanum, Missae pro
def., Breviarium Romanum, Horae Diurnae, Rituale etc.

Bogoslovna književnost: Priloge, legende, knjige za premišlje-
vanje in spodbudno življenje. — Molitvenikov največja izbira.

Spisi za mladino. — Cerkvene skladbe.

Tu se izvršujejo najtočneje vsa naročila
na časopise, avstrijske in inozemske.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Kje?

V prodajalni „Katoliškega tiskovnega društva“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2,
dobi vsakdo po najnižji ceni:

Molitvenike:

Presveto Srce Jezusovo. — Usnje K 1.80,
zlata obreza K 2.40.

Spomin na Jezusa, usnje 70 h, zlata
obreza 90 h.

Rafael, za odraslo mladino; platno K 1.50,
usnje 1.60, zlata obreza K 2.—

Jezus dobri pastir, usnje 72 h, zlata
obreza K 1.—

Opustki (Sajovic), usnje K 1.80, zlata ob-
reza K 2.20.

Sveti križev pot (Leon. a P. Mau-
ricio) 80 h.

Srce ali spoznanje in zboljšanje človeškega
srca. Usnje K 1.80, zlata obreza 2.40.

Filoteja. Usnje K 1.80, zl. obr. K 2.40.

Jezus na križu, moja ljubezen. Večja in manjša
ter finejša oblika, od K 1.20 do K 2.20.

Zvonček nebeški. Usnje K 1.10, zlata
obreza K 1.60.

Marija naša pomočnica. Usnje K 1.70, zlata
obreza 2.20.

Sveta nebеса s precej debelimi črkami.
Usnje K 1.40, zlata obreza K 2.—

dalje:

Vedno čiščenje, v usnji K 2.40, z zlato obrezo
K 3.20.

Kruh nebeški, v usnji K 1.80, z zlato obrezo
K 2.40.

Pot v nebеса, za ude III. reda, v usnji K 1.80,
z zlato obrezo K 2.40.

Dušni vodnik, z velikimi črkami, usnje K 2.—,
z zlato obrezo K 2.60.

Večna molitev, v polusnji K 2.—, usnje K 2.40,
z zlato obrezo K 3.—

in mnogo drugih v poljubni obliki in vezavi.

Devocionalije:

Barvani in beli kipi v poljubni velikosti:
Srce Jezusovo, Srce Marijino, Brezm. Spo-
četje, Sv. Anton, Sv. Frančišek Asiški in
razni drugi do 1 m višine.

Enotno prirejene svetinje za moške in ženske
Marijine družbe s trakovi, lepo in solidno
delo.

Rožni venci v največji izbiri, od najfinejše do
najcenejše vrste; leseni, koščeni, biserni,
kokus in drugi; križci v poljubni izdelavi!

Jezusček praški, v razni velikosti, iz kovine
in terra cotta, v lični izdelavi.

Tukaj so tudi vedno v zalogi najraznovrst-
nejše podobice s slovenskimi podpisi in
molitvicami, 100 kom, od K —70 do K 6.

Podobice Pija X. 100 kom, K 3.—

Enako se dobé v največji izbiri podobe za
okvir, oljnatе barve, raznovrstne velikosti
in cene.

V zalogi so tudi:

Križi s stolom in brez stolaja, leseni in ko-
vinski, razne velikosti in cene.

Srebrne svetinje, raznovrstne po K —90, 1.30,
1.70, 2.90 in višje.

Navadne svetinje iz aluminija: Srca Jezusova
in Marijinega, Naše ljube Gospe, čistega
Spočetja itd. 144 kom. K 1.44 in višje.

Vsprejemne podobice za razne bratovščine itd.

Druge knjige in pisalne po- trebščine:

Papir, pisalni, pisemski vsakovrstne kakovosti
in poljubnega formata, od najfinejšega do
navadnega.

Albumi; razne knjige kot oznanilna knjiga,
knjiga za oklice, in mnoge druge; razno-
vrstne tinte, tuši in drugo rizbeno orodje.

Zavitki za pisma in vizitke, šolski zvezek
in druge šolske potrebščine, kot ravnila,
merila, krede, barve, razna peresa itd.

Navadni in fini peresniki, svinčniki, gumi
arabicum, preparacije, šestila od navadne
do najfinejše izdelave itd.

Okvirji za risbe, podobice in fotografije, razni
drugi okrasji in nastavki iz kovine, lesa itd.,
sploh vsi v to stroko spadajoči predmeti.

V zalogi so tudi:

Stoletna pratika dvajsetega stoletja, (Dr. Gregorij
Pečjak.) Mehko vezana K 1.30, pol platno
K 1.80, pol usnje K 2.—

Slovenska kuharica. (Magdal. Bleiweis.) Mehko
vezana K 3.—, platno K 3.60.

Roza Jelodvorska. (Spisi Kristof Šmida.) Mehko
vezana 60 h, pol platno 80 h.

Lurški čudeži. (Francoski spisal Henrik Lasér,
Poslovenil Frančišek Marešič. — Vezano v
pol platno K 2.—

Odgovori na ugovore proti sveti veri; iz fran-
coskega prevel A. M. Broš. 60 h, kart. 80 h.

Kratek poduk o sv. zakonu. (Janez Zabukovec.)
Stane 70 h.

Slovenski učitelj.

Glasilo krščansko mislečih
učiteljev in vzgojiteljev.

V. letnik.

Izhaja 15. vsakega meseca na
poldrugi polji.

Urejuje in izdaja Fr. Jaklič, učitelj.

Naročnino prejema upravništvo
v Ljubljani in znaša celoletno le 4 K.

Katol. Obzornik

Ravnokar je izšel:

I. zvezek VIII. letnika!

„Katoliški Obzornik“ je krščanska revija
za verska, filozofska, socijalna in literarna vpra-
šanja. Izhaja štirikrat na leto. — Cena 5 K.
Urejuje dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja,
Naročnino sprejema upravništvo „Katoliškega
Obzornika“ v Ljubljani.

Izobraženi Slovenci, naročajte to revijo, da
se bolj in bolj zbudite med nami krščanska zavest
in navdušenje za krščanske ideale!

V zalogi sta še VI. in VII. letnik, prejšnji
so že pošli.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.